

ЈП "ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА РАЗВОЈ, УРБАНИЗАМ И
ИЗГРАДЊУ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ"
КЊАЖЕВАЦ

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ
УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ
РЕГУЛАЦИЈЕ
ДРЖАВНОГ ПУТА II А РЕДА БРОЈ 222,
ПОТЕС "МЕЗДРЕЈА",
КО ЦРНИ ВРХ,
ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ

директор,

Младен Радосављевић , дипл.инж.маш.

Март, 2023. год.

**УЧЕСНИЦИ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ
РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ДРЖАВНОГ ПУТА II А
РЕДА БРОЈ 222, ПОТЕС “МЕЗДРЕЈА”, КО ЦРНИ
ВРХ, ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ**

НАРУЧИЛАЦ ПЛАНА: ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ

**ОБРАЂИВАЧ: Ј.П. ДИРЕКЦИЈА ЗА РАЗВОЈ, УРБАНИЗАМ И
ИЗГРАДЊУ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ**

**Руководилац израде
стратешке процене:**

Летица Михајловић, дипл.инж.грађ.
лиценца бр. 203 0437 03

Сарадник:
Зоран Михајлов, дипл.инж.арх.

директор,

Младен Радосављевић, дипл.инж.маш.

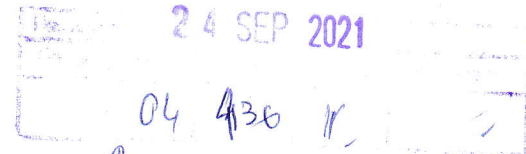

ЈП Стара планина

Јавно предузеће за развој планинског туризма СТАРА ПЛАНИНА Књажевац

ЈП "СТАРА ПЛАНИНА"

Број: 880/21
23.09. 2021 год.
КЊАЖЕВАЦ

04 430 K,
Београд, 350-33/2021-04

ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ

Општинска Управа

Одељење за урбанизам, комунално-стамбене и имовинско-правне послове

Милоша Обилића 1
19350 Књажевац

Предмет: Одговор на допис број 350-33/2021-04 од 03.09.2021. године у вези Предлога одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој планини, општина Књажевац.

Поштовани,

Имајући у виду да се обухват Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ налази у оквиру заштићеног природног добра Парк природе Стара планина, и у границама Просторног план подручја Парка природе и туристичке регије Стара планина („Службени гласник РС“ бр. 115/08), ЈП за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац сагласно је са Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину предметног плана.

Стратешку процену утицаја вршити у складу са основним принципима и решењима датих Просторним планом подручја Парка природе и туристичке регије Стара планина као и према закључцима Стратешке процене утицаја поменутог плана на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину мора да садржи све елементе прописане законом, а стручни тим за израду овог документа мора бити састављен од стручњака одговарајућег профила.

Такође, неопходно је обезбедити учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој планини, општина Књажевац.

С поштовањем,

ЈП „Стара планина“

Ненад Ђокић, извршни директор

У Београду, 20.09.2021. године

Милоша Обилића 1 | 19350 Књажевац | +381 19 73 11 10

Огранак Београд - Коче Поповића 3 | 11000 Београд | +381 11 26 26 596 | office@jpstaraplanina.rs

Матични бр: 07405669 | Шифра дел: 7022 | ПИБ: 100630918 | Текући рачун: 200-2773940101862-94

Република Србије
Општина КЊАЖЕВАЦ
Општинска управа
Одељење за урбанизам,
комунално-стамбене и
имовинско правне послове
Број:350- 33/2021-04
Дана: 03.09.2021.године
К њ а ж е в а ц

ЈП „Стара планина“ Књажевац

-ОВДЕ-

У прилогу дописа достављамо Вам Предлог одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулациј дела саобраћајнице „Мездреја„на Старој планини, општина Књажевац.

Молимо Вас да у року од 15 дана, од дана пријема овог захтева са Предлогом одлуке, доставите мишљење у складу са чланом 11. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС“, број 135/04, 88/2010).

Мишљење доставити, Одељењу за урбанизам, комунално-стамбене и имовинско правне послове.

РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА,
Дипл.инг.грађ. Зоран Ђорђевић

На основу члана 9. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС, бр.135/04 и 88/10) у вези члана 46. Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр.72/09, 81/09, 64/10 – одлука Уст.суда 24/11, 121/12, 42/13 и 50/13, - одлука УС и 98/2013 – одлука УС – 132/14 и 145/14,83/18,31/19,37/19-др.закон, 9/29 и 52/21), Општинска управа Књажевац, Одељење за урбанизам, комунално-стамбене и имовинско-правне послове, општине Књажевац доноси

ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ
О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПДР-а, ДЕЛА
САОБРАЋАЈНИЦЕ „МЕЗДРЕЈА“

Члан 1.

Приступа се изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулациј дела саобраћајнице „Мездреја,,

Члан 2.

Разрађује се цело подручје обухваћено планом и то око 04,11.30ха
Граница Плана полази од тромеђе КП бр. 6430, 6438 и 6429. У правцу истока иде међним линијама КП бр.6429 и катастарских парцела бр.6438, 6439, 6442, 6443 и 6448 до пута КП број 8889. Сече пут КП број 8889 до тромеђе КП број 8889, 6420 и КП број 6422. Граница затим наставља у правцу североистока и иде међном линијом КП број 6422 и 6420. Од тромеђе КП број 6420, 6422 и 6421, граница иде међним линијама КП број 6422 и 6421; 6421 и 6423 до тромеђе КП број 6421, 6423 и Црновршке реке КП број 8868. Граница овде сече реку КП број 8868 до тромеђе КП број 6346 (пут), 6382 и реке 8868, затим наставља у правцу југа и југозапада међним линијама пута КП број 6346 и катастарских парцела број 6382, 6356, 6355, 6345, 6340, 6338 и 6336 до потока КП број 6323. Граница одатле скреће у правцу северозапада међним линијама потока КП бр.6323, пута КП број 6346 и КП број 6348. У истом правцу пресеца Ђуштичку реку КП број 8868 до тромеђе КП број 8868, 6475 и 6477. Истим правцем сече пут КП број 8889, наставља међним линијама КП број 6428 и катастарским парцелама број 6472, 6460, 6459, 6458, 6457 до тромеђе КП број 6457, 6449 и 6428, одакле скреће у правцу југоистока међном линијом КП број 6428 и 6449. Од тромеђе КП број 6428, 6449 и 6429 граница наставља међном линијом КП број 6429 и катастарских парцела 6449 и 6430 до тромеђе КП број 6430, 6438 и 6429 одакле је граница и почела.

Члан 3.

План садржи:

1. Границу плана и обухват грађевинског подручја,
2. Поделу простора на посебне целине и зоне,
3. Детаљну намену земљишта,
4. Регулационе линије улица и јавних површина и грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској подлози,
5. Нивелационе коте улица и јавних површина (нивелациони план),
6. Попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте;
7. Коридоре и капацитете за саобраћајну, енергетику, комуналну и другу инфраструктуру;
8. Мере заштите културно-историјских споменика и заштићених природних целина;
9. Локације за које се обавезно израђује урбанистички пројекат или расписује конкурс;
10. Правила уређења и правила грађења по целинама и зонама;
11. Друге елементе значајне за спровођење плана детаљне регулације

За трасе, коридоре и појасеве саобраћајница, мрежа инфраструктуре и техничке регулације водотокова ближе разрађују нарочито границе парцела јавних или комуналних површина са координатама и регулација и нивелација за трасе, коридоре и појасеве саобраћајница, мрежа инфраструктуре и техничке регулације водотокова.

Планом ће се обезбедити мере и услови заштите животне средине у складу са позитивним законским прописима.

Члан 4.

Разлози за вршење стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулациј дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој планини су: сагледавање, процена и утврђивање могућности значајних штетних утицаја на животну средину на основу промена у просторно-функционалној организацији подручја која се планира, а која могу бити од утицаја на стање животне средине, са проценом мера које је потребно предузети како би се евентуални могући значајни штетни утицаји на животну средину спречили, отклонили или свели на минимум.

Члан 5.

У оквиру стратешке процене размотриће се постојеће стање животне средине на подручју плана, значај и карактеристике плана и друга питања и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима у прилогу 1, Закона о стратешкој процени, за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја планираних намена у оквиру плана.

На подручју плана размотриће се следећа питања и проблеми везани за животну средину и могућност утицаја на: ваздух, воду, земљиште, климу, биљни и животињски свет, станишта и биодиверзитет, заштићена природна добра, становништво и здравље, насеља, културно-историјску баштину, инфраструктурне, индустријске и друге објекте и друге створене вредности и др. као и посебни проблеми који се односе на:

- Управљање заштитом животне средине на подручју плана и промена у простору,
- Квалитет саобраћајне мреже и функционалне и саобраћајне везе у мрежи насеља,
- Деградација и загађивање земљишта,
- Деградиране, еколошки угрожене и нестабилне шуме,
- Стратешки оквир развоја одрживог туризма у односу на адекватну заштиту природне и културне баштине и др.

Карактеристике утицаја, односно деловање на угрожену област и то: постојећи ризици, еко систем, биљне и животињске врсте.

Члан 6.

О извршеној стратешкој процени утицаја на животну средину израдиће се Извештај о стратешкој процени.

Извештај о стратешкој процени садржаће следеће елементе:

1. Полазне основе стратешке процене.
2. Опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора.
3. Процена могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину.
4. Смернице за израду стратешких процена на нижим хијерарјским нивоима и процена утицаја пројекта на животну средину.
5. Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана и програма (мониторинг).
6. Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене.
7. Приказ начина одлучивања и опис разлога одлучујућих за избор датог плана са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план.
8. Закључке до којих се дошло током израде Извештаја о стратешкој процени представити на начин разумљив јавности.

У случају непостојања релевантних података извршити циљна мерења у складу са Законом.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину део је документације и прилаже се уз план.

Члан 7.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени одређује ЈП „Предузеће за развој, урбанизам и изградњу општине Књажевац“ Књажевац.

За израду Извештаја о стратешкој процени ЈП „Предузеће за развој, урбанизам и изградњу општине Књажевац“ Књажевац, је у обавези да формира мулти дисциплинарни стручни тим од стручних и квалификованих лица са високом стручном спремом одговарајућег смера са најмање пет година рада у струци односно учешће у изради најмање два плана и програма. Стручни тим је у обавези да утврди методологију израде Извештаја о стратешкој процени.

Члан 8.

Учесће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени, обавештење о начину и роковима увида у садржину Извештаја, као и времену и месту одржавања јавне расправе, обезбеђује Општинска управа Књажевац, Одељење за урбанизам, комунално-стамбене и имовинско правне послове, општине Књажевац у складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и Закона о планирању и изградњи.

Члан 9.

Ова Одлука је саставни део Одлуке о изради Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ и објављује се у „Службеном листу општине Књажевац“.

Број:350- 33/2021-04

Дана: 03.09.2021.год.

РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА

дипл.инг.грађ.Зоран Ђорђевић

Општина КЊАЖЕВАЦ
Општинска управа

Одељење за урбанизам, комунално-стамбене и имовинско правне односе

20-09-2021

БЕОГРАД, Булевар краља Александра бр. 28

Милоша Обилића 1
19350 Књажевац

Предмет: Предлог одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој Планини, општина Књажевац

Поштовани,

Дописом број 350-33/2021-04 од 03.09.2021. године, наш број 953-20779 од 08.09.2021. године, тражили сте мишљење на Предлог одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој Планини, општина Књажевац.

Стратешком проценом утицаја на животну средину врши се провера утицаја планских решења на животну средину и предлажу се мере за смањење негативних утицаја. Поступајући у складу са одредбама члана 9. став 1. и члана 11. став 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр. 135/04 и 88/10), доставили сте нам предметну одлуку и образложење у писаној форми. Увидом у Одлуку о изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој Планини, општина Књажевац, установљено је да су наведени сви елементи Одлуке, сагласно члану 9. став 2. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Имајући у виду да Јавно предузеће „Путеви Србије“, као управљач над државним путевима у Републици Србији, са аспекта заштите животне средине врши праћење стања у зони утицаја пута на околину, мишљења смо да је предметни предлог одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину у потпуности усклађен са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр. 135/04 и 88/10) и као такав може бити искоришћен за покретање израде Стратешке процене утицаја на животну средину.

Особа за контакт: Ђорђе Митровић, дипл.грађ.инж., тел. 011 30 40 735,
е-пошта: mimoza.jelicic@putevi-srbije.rs

С поштовањем,

Сектор за стратегију,
пројектовање и развој
Извршни директор

Миодраг Поледица, маст.инж.саобр.

Обрадио:

Ђорђе Митровић, дипл.грађ.инж.

Доставити:

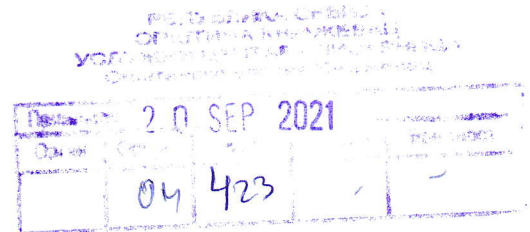
1. Наслову
2. ЈП "Путеви Србије", Архива
3. ЈП "Путеви Србије", Одељење за заштиту животне средине

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ
Одељење за урбанизам, комуналн-стамбене
и имовинско правне послове
Ул. М Обилића 1
19350 Књажевац

Јавно предузеће «СКИЈАЛИШТА СРБИЈЕ»
07 Бр. 1465
16-09-2021 200
БЕОГРАД, ул. Милутина Миланковића 9

ПРЕДМЕТ: Захтев за мишљење о изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој планини, Општина Књажевац

ЈП Скијалишта Србије су добила захтев за издавање мишљења о изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој планини.

Увидом у достављен Предлог одлуке и анализом подручја према наведеним катастарским парцелама на КО Црни врх, може се закључити да у наведеном подручју ЈП „Скијалишта Србије“ нема развијену скијашку инфраструктуру.

ЈП „Скијалишта Србије“ нема последних услова за израду ПДР „Мездреја“ и Извештаја о процени утицаја на животну средину.

С поштовањем,

Доставити:

- Наслову
- Сектору за техничке послове

Србијашуме

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд, Булевар Михаила Пупина 113.

Сектор за шумарство и заштиту животне средине

тел: 011/711-34-10, 711-27-70

факс: 011/711-85-13

Број: 13318

Датум: 21.09.2021

Порука-из	22 SEP 2021
Општина	
04	426

Општина Књажевац
Општинска управа
Одељење за урбанизам,
комунално-стамбене и
имовинско правне послове
Књажевац

Предмет: Мишљење на предлог Одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој Планини у општини Књажевац

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04 и 88/10) уређују се услови, начин и поступак вршења процене утицаја одређених планова на животну средину, ради обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја у складу са основним начелима заштите животне средине. Законом о стратешкој процени утицаја дефинисана је обавеза израде стратешке процене утицаја за планове, програме и основе у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, лова, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникације, туризма, очувања природних станишта дивље флоре и фауне којима се успоставља оквир којим се уређује процена утицаја на животну средину. Стратешком проценом се утврђују, описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји планских решења на животну средину, али и прописују мере спречавања, смањивања, ублажавања, санације, праћења, ремедијације и компензације штетних утицаја на животну средину. Разлог за израду стратешке процене је идентификација утицаја на животну средину постојећих садржаја у оквиру граница плана, као и оних који могу настати као последица реализације планираних садржаја, и предлог мера за спречавање и ограничавање очекиваних негативних утицаја.

Израда Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој Планини у општини Књажевац омогућиће анализу могућих активности на квалитет животне средине, на ваздух, воду и земљиште, природне вредности, инфраструктурне објекте, здравље становништва, социјални и економски развој.

Сматрамо да је за План детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој планини у општини Књажевац неопходно урадити Стратешку процену утицаја на животну средину.

Вршилац дужности директора
Игор Брауновић, мастер менаџер

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

Текући рачун: 840-518664-16. отворен код Управе за трезор ♦ ПИБ 106844260 ♦ Матични број 17798561 ♦ Шифра делатности 9104

СЕДИШТЕ

11070 Нови Београд
Др Ивана Рибара 91
тел 011 20 93 800
011 20 93 801
факс 011 20 93 867
beograd@zzps.rs

РАДНА

ЈЕДИНИЦА У НИШУ
18000 Ниш
Војда Карађорђа 14
тел/факс 018 523 448
018 523 449
nis@zzps.rs

ПРИШТИНСКА

РАДНА ЈЕДИНИЦА
11070 Нови Београд
Др Ивана Рибара 91
тел 011 20 93 800
011 20 93 801
факс 011 20 93 867
beograd@zzps.rs

03 број 020-2965/3

датум 15.09.2021

ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ

Општинска управа

Одељење за урбанизам, комунално-стамбене и имовинско правне послове

19350 Књажевац

Милоша Обилића бр. 1

Завод за заштиту природе Србије, на основу члана 11. став 3. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/2004 и 88/2010), а у вези са чланом 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016, 95/2018-други закон и 71/2021), издаје

МИШЉЕЊЕ

о Предлогу одлуке о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој планини.

Надлежни орган – Општинска управа општине Књажевац обратио се Заводу за заштиту природе Србије захтевом бр. 350-33/2021-04 од 03.09.2021. године, за мишљење о Предлогу одлуке о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ на Старој планини. Захтев је примљен дана 09.09.2021. године и заведен под 03 бр. 020-2965/1.

У прилогу је достављен Предлог одлуке у којем је наведено да ће се у оквиру стратешке процене утицаја на животну средину размотрити постојеће стање животне средине на подручју плана, значај и карактеристике плана и друга питања и проблеми заштите животне средине у складу са Законом о стратешкој процени. С тим у вези, Завод за заштиту природе Србије нема примедби на Предлог одлуке и даје позитивно мишљење са аспекта заштите природе на достављени акт.

У поступку израде предметног Плана детаљне регулације потребно је прибавити услове заштите природе, које Завод издаје у складу са чланом 9. Закона о заштити природе.

С поштовањем,

РУКОВОДИЛАЦ КАНЦЕЛАРИЈЕ

мр Данко Јовић
П.О. директора бр. 02 Број: 012-1612/1
од 25.05.2021. године

Достављено:
Подносиоцу захтева
Архива х 2

На основу члана 9. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС, бр.135/04 и 88/10) у вези члана 46. Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр.72/09, 81/09, 64/10 – одлука Уст.суда 24/11, 121/12, 42/13 и 50/13, - одлука УС и 98/2013 – одлука УС – 132/14 и 145/14,83/18,31/19,37/19-др.закон, 9/29 и 52/21), Општинска управа Књажевац, Одељење за урбанизам, комунално-стамбене и имовинско-правне послове, општине Књажевац доноси

ОДЛУКУ О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПДР-а, ДЕЛА САОБРАЋАЈНИЦЕ „МЕЗДРЕЈА“

Члан 1.

Приступа се изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулациј дела саобраћајнице „Мездреја,,

Члан 2.

Разрађује се цело подручје обухваћено планом и то око 04,11.30ха
Граница Плана полази од тремеђе КП бр. 6430; 6438 и 6429. У правцу истока иде међним линијама КП бр.6429 и катастарских парцела бр.6438, 6439, 6442, 6443 и 6448 до пута КП број 8889. Сече пут КП број 8889 до тремеђе КП број 8889, 6420 и КП број 6422. Граница затим наставља у правцу североистока и иде међном линијом КП број 6422 и 6420. Од тремеђе КП број 6420, 6422 и 6421, граница иде међним линијама КП број 6422 и 6421; 6421 и 6423 до тремеђе КП број 6421, 6423 и Црновршке реке КП број 8868. Граница овде сече реку КП број 8868 до тремеђе КП број 6346 (пут), 6382 и реке 8868, затим наставља у правцу југа и југозапада међним линијама пута КП број 6346 и катастарских парцела број 6382, 6356, 6355, 6345, 6340, 6338 и 6336 до потока КП број 6323. Граница одатле скреће у правцу северозапада међним линијама потока КП бр.6323, пута КП број 6346 и КП број 6348. У истом правцу пресеца Ћуштитку реку КП број 8868 до тремеђе КП број 8868, 6475 и 6477. Истим правцем сече пут КП број 8889, наставља међним линијама КП број 6428 и катастарским парцелама број 6472, 6460, 6459, 6458, 6457 до тремеђе КП број 6457, 6449 и 6428, одакле скреће у правцу југоистока међном линијом КП број 6428 и 6449. Од тремеђе КП број 6428, 6449 и 6429 граница наставља међном линијом КП број 6429 и катастарских парцела 6449 и 6430 до тремеђе КП број 6430, 6438 и 6429 одакле је граница и почела.

Члан 3.

План садржи:

1. Границу плана и обухват грађевинског подручја,
2. Поделу простора на посебне целине и зоне,
3. Детаљну намену земљишта,
4. Регулационе линије улица и јавних површина и грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској подлози,
5. Нивелационе коте улица и јавних површина (нивелациони план),
6. Попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте;
7. Коридоре и капацитете за саобраћајну, енергетику, комуналну и другу инфраструктуру;
8. Мере заштите културно-историјских споменика и заштићених природних целина;
9. локације за које се обавезно израђује урбанистички пројекат или расписује конкурсе;
10. Правила уређења и правила грађења по целинама и зонама;
11. Друге елементе значајне за спровођење плана детаљне регулације

За трасе, коридоре и појасеве саобраћајница, мрежа инфраструктуре и техничке регулације водотокова ближе разрађују нарочито границе парцела јавних или комуналних површина са координатама и регулација и нивелација за трасе, коридоре и појасеве саобраћајница, мрежа инфраструктуре и техничке регулације водотокова.

Планом ће се обезбедити мере и услови заштите животне средине у складу са позитивним законским прописима.

Члан 4.

Разлози за вршење стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулациј дела

саобраћајнице „Мездреја“ на Старој планини су: сагледавање, процена и утврђивање могућности значајних штетних утицаја на животну средину на основу промена у просторно-функционалној организацији подручја која се планира, а која могу бити од утицаја на стање животне средине, са проценом мера које је потребно предузети како би се евентуални могући значајни штетни утицаји на животну средину спречили, отклонили или свели на минимум.

Члан 5.

У оквиру стратешке процене размотриће се постојеће стање животне средине на подручју плана, значај и карактеристике плана и друга питања и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима у прилогу 1, Закона о стратешкој процени, за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја планираних намена у оквиру плана.

На подручју плана размотриће се следећа питања и проблеми везани за животну средину и могућност утицаја на: ваздух, воду, земљиште, климу, биљни и животињски свет, станишта и биодиверзитет, заштићена природна добра, становништво и здравље, насеља, културно-историјску баштину, инфраструктурне, индустријске и друге објекте и друге створене вредности и др. као и посебни проблеми који се односе на:

- Управљање заштитом животне средине на подручју плана и промена у простору,
- Квалитет саобраћајне мреже и функционалне и саобраћајне везе у мрежи насеља,
- Деградација и загађивање земљишта,
- Деградиране, еколошки угрожене и нестабилне шуме,
- Стратешки оквир развоја одрживог туризма у односу на адекватну заштиту природне и културне баштине и др.

Карактеристике утицаја, односно деловање на угрожену област и то: постојећи ризици, еко систем, биљне и животињске врсте.

Члан 6.

О извршеној стратешкој процени утицаја на животну средину израдиће се Извештај о стратешкој процени.

Извештај о стратешкој процени садржаће следеће елементе:

1. Полазне основе стратешке процене.
2. Опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора.
3. Процена могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину.
4. Смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процена утицаја пројекта на животну средину.
5. Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана и програма (мониторинг).
6. Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене.
7. Приказ начина одлучивања и опис разлога одлучујућих за избор датог плана са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план.
8. Закључке до којих се дошло током израде Извештаја о стратешкој процени представити на начин разумљив јавности.

У случају непостојања релевантних података извршити циљна мерења у складу са Законом.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину део је документације и прилаже се уз план.

Члан 7.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени одређује ЈП „Предузеће за развој, урбанизам и изградњу општине Књажевац“ Књажевац.

За израду Извештаја о стратешкој процени ЈП „Предузеће за развој, урбанизам и изградњу општине Књажевац“ Књажевац, је у обавези да формира мулти дисциплинарни стручни тим од стручних и квалификованих лица са високом стручном спремом одговарајућег смера са најмање пет година рада у струци односно учешће у изради најмање два плана и програма. Стручни тим је у обавези да утврди методологију израде Извештаја о стратешкој процени.

Члан 8.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени, обавештење о начину и роковима увида у садржину Извештаја, као и времену и месту одржавања јавне расправе, обезбеђује Општинска управа Књажевац, Одељење за урбанизам, комунално-стамбене и имовинско правне послове, општине Књажевац у складу са одредбама Заокна о стратешкој процени утицаја на животну средину и Закона о планирању и изградњи.

Члан 9.

Ова Одлука је саставни део Одлуке о изради Плана детаљне регулације дела саобраћајнице „Мездреја“ и објављује се у „Службеном листу општине Књажевац“.

Број:350- 33/2021-04
Дана: 28.09.2021.год.

РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА
дипл.инг.грађ.Зоран Ђорђевић

САДРЖАЈ

Увод:

А (1) Полазне основе стратешке процене утицаја

- 1.1. Просторни обухват и временски хоризонт
- 1.2. Преглед садржаја и циљева ПДР-а дела државног пута IIА реда, број 222, потес “Мездреја”, КО Црни Врх, општина Књажевац
- 1.2.1. Предмет плана и приказ планских решења са аспекта могућих утицаја и заштите
- 1.2.2. Циљеви ПДР-а дела државног пута IIА реда, број 222, потес “Мездреја”, КО Црни Врх, општина Књажевац

Б (2) Циљеви стратешке процене и индикатори

2.1. Циљеви стратешке процене

- 2.1.1. Општи циљеви
- 2.1.2. Посебни циљеви

2.2. Избор индикатора

Б (3) Процена могућих утицаја и мере за смањење негативних утицаја на животну средину

3.1. Детаљна анализа стања животне средине на планском подручју према циљевима стратешке процене и индикаторима

- 3.1.1. Досадашњи развој са аспекта одрживости
- 3.1.2. Заштита природних вредности – разматрана питања и проблеми

3.2. Приказ варијантних решења Плана

- 3.2.1. Варијанта 1: Просторни развој подручја без примене Плана
- 3.2.2. Варијанта 2: Просторни развој подручја са применом Плана

3.3. Поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења

3.4. Процена утицаја Плана и Програма на животну средину

- 3.4.1. Критеријуми за процену утицаја и планска решења обухваћена проценом
- 3.4.2. Процена утицаја планских решења на животну средину
- 3.4.3. Процењени могући негативни утицаји Плана на животну средину и планске мере за њихово ублажавање
- 3.4.4. Процењени позитивни утицаји Плана на животну средину и планске мере за њихово увећање

3.5. Начин на који су при Стратешкој процени утицаја узети у обзир елементи животне средине и карактеристике утицаја

- 3.5.1. Начин на који су при стратешкој процени утицаја узети у обзир елементи животне средине
- 3.5.2. Начин на који су при стратешкој процени узете у обзир карактеристике утицаја
- 3.5.3. Кумулативна и синергијска природа утицаја

Г (4) Смернице за израду стратешке процене утицаја планова на нижим хијерархијским нивоима и процена утицаја пројеката на животну средину

- Д (5) Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана (мониторинг)
  - 5.1. Мониторинг система за контролу квалитета вода
  - 5.2. Мониторинг система за контролу квалитета ваздуха
  - 5.3. Мониторинг система за контролу квалитета земљишта
  - 5.4. Мониторинг природних вредности
  - 5.5. Права и обавезе надлежних органа
  - 5.6. Поступање у случају појаве неочекиваних утицаја

- Ђ (6) Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради Стратешке процене утицаја
  - 6.1. Опис методолошког приступа
  - 6.2. Приказ околности у поступку Стратешке процене

- Е (7) Начин одлучивања о плану, варијантним решењима, Стратешкој процени утицаја и начин на који су питања животне средине укључена у План
  - 7.1. Приказ начина одлучивања
  - 7.2. Опис разлога одлучујућих за избор израде ПДР-а са аспекта разматраних варијантних решења
  - 7.3. Приказ начина на који су питања животне средине укључена у изради ПДР-а

- Ж(8) Учешће надлежних органа, организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени

- З (9) Резиме Стратешке процене и закључци
  - 9.1. Полазне основе стратешке процене -просторни обухват временски хоризонт; предмет, преглед садржаја и циљева
  - 9.2. Циљеви стратешке процене, избор индикатора и утврђивање компатибилности циљева стратешке процене са циљевима ПДР-а
  - 9.3. Процена могућих утицаја и мере за смањење негативних утицаја (детална анализа стања животне средине; варијанте развоја планског подручја-сценарији развоја и процена ефеката; процена утицаја варијантних решења; процена утицаја планских решења; начин на који су при стратешкој процени утицаја узети у обзир елементи животне средине и карактеристике утицаја)
  - 9.4. Смернице за ниже хијерархијске нивое за израду Стратешких процена и процена утицаја на животну средину
  - 9.5. Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана (мониторинг:циљеви, индикатори, права обавезе надлежних, поступање код појаве неочекиваних утицаја)
  - 9.6. Приказ коришћене методологије и околности израде Стратешке процене (методолошки приступ; околности у поступку стратешке процене)
  - 9.7. Начин одлучивања о Плану, варијантним решењима, Стратешкој процени утицаја, и начин на који су питања животне средине укључена у ПГР
  - 9.8. Учешће надлежних органа, организација и јавности
  - 9.9. Закључак

Графички прилози:

Планирана намена површина 1:1000

Списак табела:

- Табела 1: Општи циљеви стратешке процене
Табела 2: Посебни циљеви стратешке процене
Табела 3: Варијанта 1 Просторни развој подручја без примене Плана
Табела 4: Варијанта 2 – Просторни развој подручја са применом Плана
Табела 5: Критеријуми за вероватноћу утицаја
Табела 6: Критеријуми за карактер утицаја
Табела 7: Критеријуми за просторну димензију утицаја
Табела 8: Критеријуми за величину утицаја
Табела 9: Критеријуми за процену значаја утицаја
Табела 10: Процена утицаја планских решења на животну средину

Закони и прописи од значаја за израду Стратешке процене

1. Закон о планирању и изградњи (“Службени гласник РС” бр. 72/09, 81/2009- испр., 64/2010- одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014 , 145/2014, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/21);
2. Закон о заштити животне средине (“Службени гласник РС” бр. 135/04, 36/2009, 36/2009-др. закон, 72/2009-др.закон, 43/2011-одлука УС и 14/2016, 76/2018, 95/2018-др. закон, 95/2018);
3. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину (“Службени гласник РС” бр. 135/2004 и 88/2010);
4. Закон о водама (“Службени гласник РС” бр. 30/2010, 93/2012 и 101/2016);
5. Закон о јавним путевима (“Службени гласник РС” бр. 101/2005, 123/2007, 101/2011, 93/2012, 104/2013);
6. Закон о културним добрима (“Службени гласник РС” бр. 71/94, 52/11-др.закон, 99/11-др.закон)
7. Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-испр. и 14/2016);
8. Закон о заштити ваздуха (“Службени гласник РС” бр. 36/2009 и 10/2013);
9. Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (“Службени гласник РС”,бр. 5/2010 и 47/2011)
10. Уредба о заштити Парка природе “Стара планина” (“Службени гласник РС”, бр. 23/2009).
11. Уредба о режимима заштите (“Службени гласник РС” бр.31/2012);

Документација и литература коришћена на изради Стратешке процене

1. Просторни план општине Књажевац (Сл. лист општине бр.9-1/11)
2. Просторни план подручја Парка природе и туристичке регије
Стара планина (Сл. гласник РС 115/08)
3. Извод из Предлога Националног програма заштите животне средине
(Република Србија, Министарство за науку и заштиту животне
средине, Београд, 2007.године)
4. Извод из Националне стратегије управљања отпадом
(Република Србија, Министарство за заштиту природних богатстава и
животне средине, Београд, мај 2003)

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ДРЖАВНОГ ПУТА IIА РЕДА БР.222, ПОТЕС “МЕЗДРЕЈА” КО ЦРНИ ВРХ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ

1.Увод

Правни основ за израду Плана детаљне регулације садржан је у Закону о планирању и изградњи у даљем тексту: Закон („Сл. Гласник РС“, бр.72/09, 81/09(исправке), 64/10 одлука УС, 24/11, 121/12 одлука УС, 42/13 одлука УС, 50/13 одлука УС и 98/13 одлука УС, 132/14 и 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/21) и правилника о садржини, начину и поступку израде докумената Просторног и Урбанистичког планирања (“Сл. гласник РС бр.32/19), члана 50.

Правни основ за израду Стратешке процене утицаја на животну средину садржан је у Закону о заштити животне средине, а за презентирање њених резултата стручној и широј јавности кроз Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, у Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину (“Службени гласник РС” бр. 135/04). Изради стратешке процене и припреми Извештаја о стратешкој процени приступило се на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја ПДР-а дела државног пута IIА реда број 222, потес “Мездреја” КО Црни Врх, општина Књажевац на животну средину Скупштине општине Књажевац бр. 350-33/2021-04 од 28. 09. 2021. године.

У даљем тексту: Одлука о изради стратешке процене утицаја планова и програма на животну средину представља значајан инструмент стратешког планирања и претходног усаглашавања еколошких и развојних интереса. Она се спроводи ради обезбеђивања вишег нивоа заштите животне средине и интеграције еколошких захтева, мишљења и начела у планове и програме, у циљу подстицања и унапређења одрживог развоја. На основу члана 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, израда те процене обавезна је за планове у области просторног и урбанистичког планирања уколико њихова решења могу изазвати потенцијалне значајне ефекте на животну средину.

Значај стратешке процене утицаја је у томе што она:

- укључује и спаја теме одрживости и заштите животне средине у процес израде планске документације;
- омогућава остваривање бољег, прихватљивог баланса између просторно - еколошких, социо-економских и политичких фактора;
- разматра значајне утицаје на животну средину варијантних планских опција и оцењује планска решења у односу на циљеве заштите;
- подиже на виши степен обавезу планског документа да установи, примени и прати мере спречавања и ограничавања утицаја на животну средину;

Извештај о стратешкој процени утицаја је документ којим се идентификују, описују, вреднују и процењују значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом планских решења и одређују мере за смањење негативних утицаја. Извештај, према члану 12. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину нарочито садржи:

- 1) Полазне основе стратешке процене;
- 2) Опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
- 3) Процену могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину;
- 4) Смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;

- 5) Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана;
- 6) Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене
- 7) Приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план;
–Закључци до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени утицаја представљени на начин разумљив јавности и други подаци од значаја за стратешку процену.

Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације представља резултат провере, разјашњења и унапређења примене принципа одрживог развоја и заштите животне средине у изради Плана, уз уважавање услова и стручних препорука органа и институција, као и мишљења грађана, који се односе на потребу елиминисања или ограничавања негативних ефеката на животну средину предметног подручја у складу са Законом, водећи рачуна при том о следећим циљевима: очување изузетних природних вредности и квалитета животне средине, друштвено-економски препород и демографску обнову, унапређење стандарда живота и здравља људи.

Закључак извештаја је да су ти циљеви оствариви и да изабрана и утврђена планска решења неће угрозити вредности природе и животне средине, уз јасну препоруку о неопходности примене Плана и смернице које се односе на очување животне средине, уређење простора и коришћење природних ресурса.

Однос Плана генералне регулације према релевантним плановима програмима, и другим стратешким документима

За овај План детаљне регулације, услови и одреднице из планова вишег реда представљају стечене обавезе, а опредељења из стратешких докумената представљају смернице, посебно у погледу захтева и циљева заштите животне средине.

Извод из Просторног плана Републике Србије

Просторни план Републике Србије је у поглављу План развоја туризма и организације туристичких простора, дугорочним планом развоја и организације туристичких активности садржаја и простора, дао приоритет развоју Старе планине, тј. Бабиног Зуба.

Постављени општи циљеви у смислу активирања и искоришћења природних ресурса, подразумевају адекватну опремљеност подручја саобраћајном и туристичком инфраструктуром, чиме ће се искористити и повољност географског положаја између развијених делова Европе и Блиског и Средњег истока.

Просторним планом Републике Србије, Стара планина се ставља под заштиту као подручје од изузетног значаја и сврстава се у I категорију заштите као Парк природе.

Извод из Просторног плана подручја Парка природе и туристичке регије Стара планина

Природни услови

Подручје Просторног плана има обележје брдско-планинског рељефа, десецираног рекама Трговишки Тимок, Темштица и Височица и њиховим притокама, с најнижом надморском висином у северном делу од око 140 м.н.в. и највишом на Старој планини од 2169 м.н.в. (врх Миџор). Најзаступљенији су висински појасеви између 600 – 1200 м.н.в. на преко 50% површине подручја. У висинском појасу од 1500 – 2169 м.н.в. налази се око 110 км² или око 7% површине подручја (од тога око 15 км² у појасу изнад 1800 м.н.в.). Доминирају неутралне експозиције на око 45%, док су топле експозиције заступљене на око 30%, а хладне на око 25% подручја Просторног плана. На око 42% подручја су нагиби терена већи од 10 степени (или 12%), на око 29% су стрми нагиби терена већи од 31 степен (или 60%).

Клима на подручју Просторног плана припада умерено-континенталном типу у нижим деловима, док се у котлинама осећа утицај жупске, а на већим висинама планинске климе. Средње годишње температуре ваздуха у подгорини, односно, долинама Нишаве и Тимока крећу се у распону од 10,1 – 10,5⁰ С, док су у висинском појасу изнад 1950 м.н.в. средње годишње температуре ваздуха испод 2⁰ С и седам месеци има негативне средње температуре просечне годишње суме падавина крећу се од 600 – 650 mm у подножју планине, и преко 1200 mm у највишем планинском појасу – изнад 1950 м.н.в. Максимум падавина је у јуну, минимум у октобру и септембру, док се секундарни максимум јавља у новембру, ређе у децембру месецу. Средње трајање снежног покривача у појасу изнад 1400 м.н.в. креће се од 3-5 месеци, у зависности од висине и експозиције, а на Миџору и до 6 месеци. Просечно трајање снега веће дебљине од 50 cm износи око 70 дана (на Миџору и до 100 дана), а средња максимална висина снежног покривача износи 110-150 cm.

Педолошки покривач је разноврстан. Преовлађују кисела смеђа земљишта (дистрични камбисол) везана за све типове стена, али су највише заступљена на геолошкој подлози изграђеној од метаморфних и магматских стена. Други по распрострањењу су ранкери, са неколико варијетета, претежно на црвеним пешчарима, мање на стенама метафорфно-магматског комплекса. На кречњацима и доломитима главни типови педолошког супстрата су рендзине и смеђа земљишта. Доминирају земљишта ниског бонитета (од шесте до осме бонитетне класе), са попутном неподесношћу или веома озбиљним ограничењима коришћења за друге намене осим ливада, пашњака и шума.

Западним падинама Старе планине, али не у целини, већ у виду ерозионих жаришта I и II категорије. Средња ерозија III категорије распрострањена је посебно на падинама речних долина. Доминантно је заступљена слаба ерозија.

Подручје је изложено опасности од земљотреса јачине изнад 5⁰ МКС на територији општине Књажевац и Зајечар, односно до 7⁰ МКС на територији општина Пирот и Димитровград.

Културна добра

Највредније сачувано етно наслеђе налази се у забаченим планинским селима. Због напуштања села, ти објекти су изложени пропадању и рушењу. У овим селима сачувани су амбијенти и архитектура, архаичних села Старе планине (готово неизмењени од настанка у 19 веку). Најзначајнији су очувани

објекти од аутохтоног материјала – стамбене зграде и привредни објекти воденица, стругара, ваљавица и др., а најинтересантнији амбијенти су у језгрима – записи (крст, дрво) на којима се одржавају верски обичаји. Остала села на подручју просторног плана претрпела су знатне трансформације, које су све веће што су насеља нижа, саобраћајно приступачнија и ближа граду, тако што су аутентичну кулурну баштину заменили мање вредни објекти и амбијенти по узору на мешовита и градска насеља.

Извод из Просторног плана општине Књажевац

Просторним планом општине Књажевац поштују се опредељења Просторног плана подручја Парка природе и туристичке регије Стара планина “Сл.гл. РС бр. 115/08”, у погледу капацитета смештаја, капацитета и генералног решења скијалишта, као и смерница за уређивање туристичких локалитета и јавног скијалишта.

Заштита природних вредности

Парк природе Стара планина, површине 42.293 ha на подручју Плана, у границама и са режимима заштите утврђеним уредбом о проглашењу тог подручја. до спровођења ревизије и усаглашавања са одредбама Закона о заштити природе. У режиму заштите I степена налазе се локалитети Сињина-Мирица (3.06km²), Голема река (0.34km²) и Бабин Зуб (0.22km²), док се у режиму заштите II степена налазе локалитети Ново корито (20,42km²), Папратска река (14,47km²) и Свети Никола – Јабучко равниште – Сребрна глава (117,55km²). За подручје Парка природе Стара планина, осим закона, уредбе о режимима и услова заштите природе, меродавни су и Уредба о заштити парка природе и Просторни план тог подручја.

На подручју зоне са режимом заштите III степена Парка природе успоставља се режим са селективним и контролисаним газдовањем природним ресурсима, изградњом и коришћењем простора и активностима у простору, чији је основни захтев одржање високог квалитета животне средине, биолошке и предеоне разноврсности. То је пољопривредно-шумска и насеобинска зона, која осим планског уређења и комуналног опремања постојећих насеља, подразумева и планску изградњу туристичких центара и насеља и инфраструктуре, ограничено коришћење минералних сировина, развој сточарства и других грана пољопривреде, лов и спортски риболов и друге видове одрживог развоја, уз водећи принцип заштите природе и животне средине, дугорочну добробит локалне заједнице и ревитализацију локалног становништва и насеља. На подручју ове зоне циљ је и очување и унапређење станишта посебно значајних дивљих врста и њихових заједница, оптимално управљање популацијама тих врста, очување и презентација репрезентата геонаслеђа, очување и складно уређење ансамбала амбијенталних вредности укључујући у њих, у појединим просторним јединицама ове зоне, стара сеоска насеља, објекте и облике традиционалног градитељства и живота и културно-историјске вредности.

Предметни простор се налази у обухвату еколошки значајног подручја “Стара планина” утврђеног Уредбом о еколошкој мрежи (“Службени гласник РС”, бр.102/2010) под редним бројем 80, где се поклапају међународно значајно подручје за птице (ИВА)-Стара планина RS040IBA, Емералд еколошке мреже

(“Стара планина PC0000011”), подручје од међународног значаја за дневне лептире (РВА) Стара планина 34 и међународно значајно подручје за биљке (ИРА) Стара планина”.

Зоне заштите непокретних културних добара

Утврђивање заштићене околине за категорисана и **непокретна културна добра** којима ће бити утврђен статус и категоризација, одредиће се установљавањем следећих зона са различитим режимима заштите и правилима уређења и изградње простора, и то:

-зона I степена заштите, то јест зона заштићене/непосредне природне околине непокретног културног добра која ужива исти статус заштите као добро, са режимом строго контролисане изградње и уређења простора којим је:

1.1. забрањена изградња објеката који нису у функцији заштите и презентације културног добра;

1.2. дозвољено коришћење, одржавање и, евентуално, реконструкција објеката у оквиру постојећих габарита и уз сагласност надлежног завода за заштиту споменика културе;

1.3. простор се уређује, опрема комуналном инфраструктуром и одговарајућим мобилијаром у складу са захтевима заштите и презентације непокретног културног добра; и

1.4. дозвољен досадашњи начин коришћења пољопривредног земљишта и радови на уређењу шума који нису у колизији са заштитом и презентацијом непокретног културног добра и очувањем предеоног лика заштићеног простора;

-зона II степена заштите чини просторну целину са I зоном заштите у оквиру предеоног лика ближе перцепције (до најближих визуелних препрека у окружењу), коју штити од негативних утицаја окружења и омогућава презентацију непокретног културног добра, има режим ограничене и строго контролисане изградње и уређења простора којим је:

–дозвољена реконструкција и одржавање постојећих, изузетно и изградња нових стамбених и помоћних објеката за пољопривредну производњу сталних становника насеља и то искључиво на катастарској/грађевинској парцели са постојећим објектима, у складу са условима надлежног завода за заштиту споменика културе и одговарајућим урбанистичким планом;

–дозвољен саобраћајни приступ и организовање пункта за прихват посетилаца и службених лица, са пратећим садржајима за презентацију непокретног културног добра и уређеним стазама за пешачко кретање посетилаца; и

–омогућено формирање етнопарка с постојећим (заштита *in situ*), пренетим и/или репликама објеката народног градитељства;

-зона III степена заштите, (где је сврстано и село Балта Бериловац) то јест шира зона заштите, која обухвата простор амбијенталне и/или предеоне целине у којој се непокретно културно добро налази, има режим селективне и контролисане изградње и уређења простора којим је дозвољен:

1) развој активности комплементарних заштити непокретног културног добра;

2) промена намене и начина коришћења пољопривредног и шумског земљишта уколико се не ремети очување предеоног лика;

3) изградња приступних и рехабилитација и реконструкција постојећих путева и саобраћајница у насељу, као и уређење различитих врста стаза за кретање

посетилаца, излетника и туриста (излетничке, панорамске, планинарске, маунтинбајк и друге стазе);

4) изградња туристичких, спортско-рекреативних, стамбених, пољопривредних и других објеката у функцији развоја културолошког и руралног туризма и обнове постојећих насеља на основу одговарајућег урбанистичког плана.

Ни у једној од наведених зона није дозвољена површинска експлоатација минералних сировина.

Извод из предлога националног програма заштите животне средине (Република Србија, Министарство за науку и заштиту животне средине, Београд 2010. године)

Предлог Националног програма заштите животне средине израђен је за период од десет година, ради стварања услова за подизање квалитета животне средине и унапређење квалитета живота становништва у Србији.

1. Циљеви

Општи циљеви политике Предлога Националног програма заштите животне средине значајни за стратешку процену утицаја су:

- интеграција политике заштите животне средине са економском и другим секторским политикама; припремање и спровођење секторских стратегија које се односе на животну средину; интегрисање принципа заштите животне средине у просторно и урбанистичко планирање;
- унапређење система контроле квалитета животне средине применом норматива и стандарда, обавезном контролом квалитета мониторинга чинилаца животне средине и аналитичких метода, сопственим мониторингом загађивача, изградом катастра загађивача, успостављањем јединственог информационог система и система информисања.

Посебни циљеви значајни за стратешку процену утицаја дефинисани су за све чиниоце животне средине (воде, земљиште, пољопривреду и шумарство, природу, биодиверзитет, шуме ваздух и климу, управљање отпадом, заштиту од буке, заштиту од удеса, индустрију, енергетику).

У Предлогу Националног програма заштите много пажње је посвећено одређивању специфичних и мерљивих циљева политике за решавање проблема у области животне средине (одређени су приоритетни краткорични и средњорочни циљеви политика и кључне реформе политика потребне за спровођење ових циљева).

2. Утицај неких сектора развоја на животну средину

За имплементацију Националног програма заштите примењиваће се сва начела из Закона о заштити животне средине ("Сл. гласник РС",

бр.135/2004, 36/2009, 36/2009-др.закон, 72/2009-др. закон, 43/2011-одлука УС и 14/2016”).

Природни ресурси су сагледани са аспекта заступљености, очуваности и могућности даљег коришћења. Процењене количине подземних вода се могу увећати вештачким прихрањивањем. Значајна је издашност термоминералних и термалних вода са температуром од око 18 °С.

Србија располаже довољним количинама вода за задовољење својих потреба, уколико се рационално користе, штите од загађивања и изградне неопходни објекти за изравнање просторне и временске неравномерности протицаја. Међу кључним изворима загађења вода су индустријске и комуналне отпадне воде, дренажне воде из пољопривреде, оцедне и процедурне воде из депонија. Квалитет вода у Србији је генерално лош и погоршава се. Квалитет воде за пиће је генерално незадовољавајући. Проблеми у области вода су:

- загађење водотокова из тачкастих и расутих извора загађења;
- повећана концентрација нитрата у подручјима осетљивим на загађење нитратима услед расутог загађења из пољопривреде;
- честе поплаве које изазивају велике штете
- притисак на животну средину и природне ресурсе у зони акумулација укључујући таложене вученог и суспендованог наноса у акумулацијама, промене режима подземних вода у приобаљу, утицај на биодиверзитет итд.
- Неадекватан мониторинг вода.

У погледу притиска на природу и биодиверзитет, истакнути су као значајни утицаји:

- коришћење необновљивих енергетских и минералних ресурса без адекватних мера унапређења и заштите;
- загађивање ваздуха, вода и земљишта материјама из индустрије, енергетике, пољопривреде, саобраћаја;
- урбанизација и интензивни туризам (отпадне воде, комунални отпад, премашени капацитети инфраструктуре и броја туриста итд.);
- шумских делатности у заштићеним природним добрима;
- развој саобраћајне инфраструктуре, хидромелиорација, изградња водних акумулација;

3. Процес одређивања приоритета

Фазе овог процеса су: избор критеријума за одређивање приоритета, одређивање система пондерисања, успостављање система бодовања, одређивање приоритета од стране заинтересованих страна. Критеријуми за одређивање приоритета су: очекиване користи за животну средину, очекиване користи по здравље, испуњење захтева за приближавање ЕУ и међународних споразума, уштеда природних ресурса и енергија, отварање

сталних радних места, укупни трошкови потребни за постизање циља, очекиване користи у погледу биодиверзитета и станишта, стварање основе за примену других циљева политике, очекиване користи за заштићена природна добра и величина популације корисника.

Извод из националне стратегије управљања отпадом за период 2010-2019. године

Општи циљ Националне стратегије управљања отпадом је: побољшање квалитета живота становништва осигуравањем жељених услова животне средине и очувањем природе заснованим на одрживом управљању животном средином.

Циљ стратегије значајан за стратешку процену утицаја: увођење одрживот управљања као начина поступања са отпадом значајног првенствено у погледу заштите и унапређења квалитета животне средине и здравља људи; дефинисање управљања отпадом у краткорочном у дугорочном периоду.

1. Закључци анализе стања управљања отпадом

Категоризација локације постојеће депоније (према Директиви за депоније ЕУ): категорија K₄; карактеристике: званична депонија – сметлиште која не испуњава ни минималне мере заштите и коју одмах треба санирати, затворити и рекултивисати.

2. Стратешки правци управљања отпадом

Урбанистичко планирање треба да обезбеди плански оквир за систем управљања отпадом, да подстакне очување животне средине и минимализира неповољне утицаје на животну средину, да заштити одређене области и природне вредности од неадекватног развоја и да размотри потребу за новим постројењима за третман или одлагање отпада.

Санитарно депоновање подразумева регионалну депонију са мрежом трансфер станица (локацијама за сакупљање отпада пре транспорта до локације коначног третмана; рационално је да су на удаљености већој од 20 км од регионалне депоније, а уз њих могу бити сакупљачке станице, сакупљачки центри, рециклажне станице).

За четири предвиђене опције управљања отпадом дефинисана је просторна организација:

1. У предвиђеној мрежи од 29 регионалних депонија, подручје четири актуелне општине третирано је кроз два региона:

Регион 24 чине: Ниш, Гаџин Хан, Сврљиг, Алексинац, Мерошина, Дољевац (укупно 384.106 становника, и 245,83 тоне укупног отпада на дан), без трансфер станице

Регион 21 чине: Бор, Зајечар, Жагубица, Бољевац, Соко Бања, Књажевац (укупно 207.489 становника и 132,79 тона укупног отпада на дан), са трансфер станицама у Жагубици, Бољевцу, Соко Бањи и Књажевцу

2. У предвиђеној мрежи 17 рециклажних система, територије појединих Општина са планског подручја улазе у два Рец – региона;
  - Рец 15: Ниш, Гаџин Хан, Сврљиг, Алексинац, Мерошина, Дољевац, Прокупље, Житорађа, Куршумлија, Блаце (укупно 494.054 становника и 316,20 тона укупног отпада на дан).
  - Рец 10: Неготин, Мајданпек, Кладово, Кучево, Бор, Зајечар, Жагубица, Бољевац, Соко Бања, Књажевац (укупно 316.769 и 202,73 тоне укупног отпада на дан),
3. У оквиру предвиђене мреже центара за компостирање са 7 сатница, од четири актуелне Општине, само подручје општине Алексинац ушло је у састав КОМ -Региона;

Ком 7: Ниш, Гаџин Хан, Сврљиг, Алексинац, Мерошина, Дољевац, Прокупље, Житорађа, Куршумлија, Блаце, Лесковац, Лебане, Бојник, Медвеђа, Власотинце, Црна Трава, Врање, Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Трговиште, Бујановац, Прешево (укупно: 962 219 становника и 615,82 тоне укупног отпада на дан).

4. У оквиру предвиђене мреже од 4 инсератора за комунални отпад, истом ИНС региону, осим подручја четири актуелне Општине, припадају подручја још неких.

ИНС: Јагодина, Ђуприја, Параћин, Ражањ, Деспотовац, Бор, Зајечар, Жагубица, Бољевац, Соко Бања, Књажевац, Неготин, Мајданпек, Кладово, Кучево, Ниш, Гаџин Хан, Сврљиг, Алексинац, Мерошина, Дољевац, Прокупље, Житорађа, Куршумлија, Блаце, Лесковац, Лебане, Бојник, Медвеђа, Власотинце, Црна Трава, Врање, Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Трговиште, Бујановац, Прешево (укупно: 1.605.877 становника и 1.027,76 тона укупног отпада на дан).

Остала стратешка документација

Извод из Водопривредне основе Републике Србије

1. Циљеви

Основни циљеви Водопривредне основе су: одржавање и развој водног режима обезбеђењем јединственог управљања водама, коришћења вода, заштите од штетног дејства вода и заштите вода, применом најцелисходнијих и оптималних техничких, економских и еколошких решења; интегрално, комплексно, рационално и јединствено газдовање водама у оквиру интегралног уређења, коришћења и заштите свих ресурса и потенцијала.

Циљеви Водопривредне основе значајни за стратешку процену утицаја су:

1. обезбеђење заштите и унапређење квалитета вода за коришћење од стране различитих корисника и намена, а тиме и побољшање квалитета живота путем заштите и унапређења животне средине, а све заједно у комплексу интегралног коришћења вода, заштите вода и заштите од вода;
2. унапређење заштите од поплава, ерозија и бујица као и других видова штетног дејства вода, како би се створили услови за развој других система у оквиру јединственог уређења режима вода и рационалног повећања степена обезбеђености заштите од вода;
3. унапређење свих делатности и активности на водама и око њих;
4. заштита и ревитализација угрожених екосистема, антиерозивног газдовања шумама као и очувања и унапређивања природних и створених ресурса и вредности;
5. заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других привредних грана;

2. Коришћење вода

Снабдевање висококвалитетном водом је приоритетан вид коришћења ресурса. Планско подручје је оријентисано на подземне воде и Тимок.

Оптималну, дугорочну орјентацију снабдевања становништва водом представљају рационални, регионални и међурегионални водоводни систем. Регионални се ослањају на заштићена изворишта висококвалитетних вода.

За водоснабдевање индустрије потребне количине воде обезбеђиваће се из водотокова.

3. Заштита вода

Упоредо са решавањем снабдевања водом насеља мора се решавати и проблем одвођења и третмана отпадних вода, дефинисање минималних захтева за квалитет ефлуента урбаних изнова загађења за зоне које нису под посебном заштитом и за “осетљиве зоне” (изворишта водоснабдевања). Токсичне индустријске отпадне воде морају бити подвргнуте предтретману пре упуштања у канализацију или потпуном третману ако се испуштају у природни реципијент уз примену норми за квалитет ефлуента; изградња депонија за безбедно складиштење отпадних материја из процеса производње и отпадних муљева из постројења за пречишћавање отпадних вода (ПОВ), успостављање ефикасног система мониторинга и израда катастра загађивача, очување биодиверзитета и генетског фонда флоре и фауне у воденим, обалним и приобалним екосистемима и побољшање и очување станишта биљне заједнице обезбеђивањем потребних количина воде; успостављање ефикасне заштите изворишта и зоне водоснабдевања.”

Дефинишу се три степена приоритета заштите вода. У I степен приоритета спада санација већ изграђених постројења, у II степен изградња ПОВ за загађиваче чије отпадне воде битно утичу на непосредни реципијент и квалитет вода у “осетљивим зонама” и у III степен изградња свих осталих ПОВ за насеља веће од 5.000 становника која имају централизовано водоснабдевање и изграђену канализацију.

Код акумулација намењених водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите вода од случајног и намерног загађивања (првенствено увођењем зона санитарне заштите у општим санитарним уређењем изворишта, систематском контролом и адекватном службом за реализацију постављених циљева).

Код свих акумулација треба обезбедити потребне количине воде за оплемењивање малих вода, а низводно од бране и одговарајући протицај и квалитет вода, као водопривредни минимум којим се заштићују воде и приобални екосистеми, прописана стања квалитета вода у водотоцима и задовољавају потребе низводних корисника.

4. Заштита од вода

Окосницу заштите од поплава представљаће линијски системи за пасивну заштиту. Активне мере представља коришћење постојећих и будућих акумулација и ретензија. Систем одбране од поплава утврђује се Планом за управљање режимом вода. Неинвестиционе мере за смањење штете од поплава подразумевају примену просторних планова, прописивање услова изградње у плавним зонама, осавремењивање система прогнозирања и обавештавања и ажурирање оперативних планова одбране од поплава. Битан услов за остваривање укупних позитивних ефеката система за заштиту од поплава и уређење водних токова, представља заштита од ерозије и бујичних токова претварањем нископродуктивних и деградираних пољопривредних површина у шумске комплексе и заштитом водопривредних објеката од наноса са механичког, хемијског и биолошког аспекта.

5. Водни режим

Приоритет у побољшању домицијалних вода представља очување нивоа квантитативног и подизање на виши степен квалитативног стања вода, изградњом акумулација, рационалним коришћењем укупних водних ресурса, контролом наноса (ерозија, бујица и транспорт наноса), изградњом уређаја за пречишћавање вода, односно укупном контролом загађења која доспевају у водотокове, као и уређењем речних токова и заштитом од поплава. Од посебног значаја је очување квалитета вода на нивоу који обезбеђује коришћење вода за кориснике са највишим захтевима.

А (1) Полазне основе стратешке процене

1.1. Просторни обухват и временски хоризонт

Граница Плана полази од тромеђе КП бр. 6430; 6438 и 6429. У правцу истока иде међним линијама КП бр.6429 и катастарских парцела бр.6438, 6439, 6442, 6443 и 6448 до пута КП број 8889. Сече пут КП број 8889 до тромеђе КП број 8889, 6420 и КП број 6422. Граница затим наставља у правцу североистока и иде међном линијом КП број 6422 и 6420. Од тромеђе КП број 6420, 6422 и 6421, граница иде међним линијама КП број 6422 и 6421; 6421 и 6423 до тромеђе КП број 6421, 6423 и Црновршке реке КП број 8868. Граница овде сече реку КП број 8868 до тромеђе КП број 6346 (пут), 6382 и реке 8868. Одатле иде међном линијом КП бр.6382 и 6356 до тромеђе КП бр. 6382, 6357 и 6356. Затим

наставља међном линијом у правцу југозапада КП бр.6356 и КП бр. 6357, 6359 и 6361; КП бр.6361 и 6362. По истом правцу југозападно иде међним линијама КП бр. 6362 и 6363; 6343 и 6344; 6342 и 6344; 6344 и 6340; КП бр.6344 и пута 6346; 6346 и 6340; 6346 и 6338; 6338 и 6336, сече КП бр.6336 до потока КП бр.6323. Граница затим иде у правцу северозапада међном линијом потока КП бр.6323 и КП бр.6336 до тромеђе пута КП бр.6346, КП бр.6336 и потока КП бр.6323. По истом правцу иде међним линијама потока КП бр.6323, пута КП број 6346 и КП број 6348. У истом правцу пресеца Ђуштитчку реку КП број 8868 до тромеђе КП број 8868, 6475 и 6477. Истим правцем сече пут КП број 8889, наставља међним линијама КП број 6428 и катастарским парцелама број 6472, 6460, 6459, 6458, 6457 до тромеђе КП број 6457, 6449 и 6428, одакле скреће у правцу југоистока међном линијом КП број 6428 и 6449. Од тромеђе КП број 6428, 6449 и 6429 граница наставља међном линијом КП број 6429 и катастарских парцела 6449 и 6430 до тромеђе КП број 6430, 6438 и 6429 одакле је граница и почела. Укупна површина у оквиру границе Плана је око 04,83.19 ха.

1.2. Преглед садржаја и циљева ПДР-а дела државног пута IIА реда број 222, потес “Мездреја” КО Црни Врх

Просторним планом општине Књажевац из 2011.године део подручја које је предмет обраде третирано је као значајно планинско инфраструктурно подручје, пре свега решавање саобраћајне инфраструктуре. Уређење и развој овог подручја засниваће се на:

- ревитализацију и опремање сеоских насеља у планинском делу Општине и њихово уклапање у туристичку понуду;
- увођење и поштовање принципа одрживог развоја туризма, првенствено у погледу рационализације коришћења природних ресурса, као и заштите, унапређења и презентације природних вредности, животне средине и културног наслеђа;
- афирмација туризма и комплементарних делатности као активности најизразитије усклађених са заштитом, ревитализацијом и културолошким коришћењем природних и културних добара подручја, као и агенсом развоја активности друштвеног стандарда (саобраћај, комуналне службе, јавне службе); у том смислу, туризам ће представљати значајан фактор социоекономског и културног развоја становништва и активности (посебно планинских насеља)
- комплексна валоризација природних и антропогених туристичких потенцијала;
- наставак развоја планинског туризма високог квалитета са интезивирањем развоја осталих видова туризма; развој целогодишње туристичко-рекреативне понуде у простору засноване на афирмисаним садржајима и на афирмацији нових туристичких потенцијала (већим укључивањем природних и културно-историјских вредности), уз функционалну интеграцију са постојећом и планираном спортско-рекреативном понудом туристичке дестинације Стара планина;
- државно стимулисање социо-економских функција туризма, посебно запошљавање локалног становништва у туризму, здравствене и спортске рекреације, спорта; и обезбеђење подршке развоју туризма државним улагањима у изградњу саобраћајне и комуналне инфраструктуре.
- заштита и унапређење основних природних туристичких ресурса, првенствено високопланинског подручја;

- унапређење постојећих видова туризма, ради продужења туристичке сезоне;
- развој и интегрисање туристичке понуде Старе планине са руралним окружењем и Књажевцем;
- едукација и информисање локалног становништва, посетилаца и шире јавности о вредностима, потенцијалима и садржајима туристичке понуде општине Књажевац.
- целодневна понуда уз планински, еко и етно-туризам, ловни туризам, производња еко-хране и етно-занатских производа, туризам специјалних интересовања (спелеологија-авантуристичке туре, истраживачке туре, бициклизам, панорамски путеви, вински путеви Књажевачког виногорја и др.) уз функционалну интеграцију са другим видовима туризма, у ближој гравитацији туристичких и рекреативних комплекса, центара и места комерцијалне и понуде других облика туризма;

Мере и услови заштите и коришћења непокретних културних добара и њихове заштићене околине

На основу Закона о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94) надлежни Завод за заштиту споменика културе из Ниша издаје услове чувања, одржавања и коришћења културних добара и утврђује мере заштите ствари и творевина за које се претпоставља да имају својства од посебног значаја за културу, уметност и историју односно добара која уживају претходну заштиту.

У анализи амбијенталних целина и појединачних садржаја, када је "Мездреја" у питању, мора се константовати да је већи део објеката грађен од слабијег материјала, да су мање очувани и да нема традиционално грађених објеката који су у добром стању.

Уколико се у току било које врсте грађевинских и других радова на свим облицима инфраструктуре наиђе на било који облик културног или природног добра (археолошки налаз, или налаз геолошког, палеонтолошког или било ког другог порекла) радови се морају зауставити и обавестити надлежне службе заштите (Завичајни музеј Књажевац и Завод за заштиту споменика културе у Нишу) и предузму све мере како се налазиште не би оштетило или уништило у складу са чланом 109. став 1. Закона о културним добрима.

У случају да се радови планирају или изводе на површини на којој се налази културно добро или добро које ужива претходну заштиту, подносилац захтева је дужан да обезбеди услове Завода, као и да обезбеди средства за претходна археолошка истраживања, заштиту, чување, публикавање и презентацију истог, а што ће се регулисати посебним уговором између Инвеститора и Завода.

1.2.1. Предмет Плана и приказ планских решења са аспекта могућих утицаја и заштите

Предмет Плана је грађевинско земљиште којим се дефинише намена и утврђују услова за мултифункционално коришћење простора у оквиру одрживог развоја. Значај Плана за заштиту животне средине и одрживи развој, произилази из посебног третмана подручја.

Цео План се ради у сврху заштите, па овај извод приказује будуће стање животне средине.

1. Правила коришћења, уређења и заштите планског подручја

Концепција заштите, уређења и коришћења подручја Плана заснована је на заштити и унапређењу животног простора. Заштита животне средине основ је за развој и просторни размештај објеката инфраструктуре и објеката у функцији рекреације.

2. Мере заштите природних вредности

С' обзиром да се подручје Плана налази у Парку природе, неопходно је спровођење одредби Плана тако да буду у складу са Уредбом о заштити Парка природе Стара планина ("Службени гласник РС", број 23/09). То подразумева следеће:

2. Очување и заштита високог зеленила и вреднијих примерака дендрофлоре (појединачна стабла), шумских екосистема и комплекса, ливада и пашњака. Уколико је неопходна сеча одраслих стабала, неопходно је прибавити дознаку ЈП "Србијашуме".
3. Обавено је подизање нових зелених појасева у складу са предеоним карактеристикама подручја. Формирање и одржавање појасева заштитног вишеспратнозеленила (дрвореди у комбинацији са жбуњем и зеленим површинама) од врста отпорних на аерозагађење, са израженом функцијом заштите од ветра и средњег и високог ефекта редукције буке.
4. Озелењавање ускладити са трасама подземних и надземних инсталација.
5. Радови на чишћењу вегетације и уклањању станишних елемената који могу да послуже за гнездење птица (појединачна стабла и жбунови), планирати пре периода за гнездење птица (август-март), како делови станишта који ће бити уништени не би привлачили птице гнездарике и како би се смањио негативан утицај на птице.
6. Планом је предвиђено очување приобаља и корита водотока. Уколико се искрчи приобална вегетација и акватична станишта, неопходно је након завршетка радова санирати деградирани простор и озеленити га аутохтоном вегетацијом.
7. Није дозвољено вршити сервис и ремонтовање машина, средстава и опреме, како би се спречило изливање горива, мазива и других штетних материја које би контаминирале земљишта или подземне воде.
8. За приступ радних машина и довожење грађевинског материјала до локације извођења радова, као и одвожење вишка грађевинског материјала и другог отпада, користити искључиво постојећи прилазни пут. Избегавати изградњу путева за привремено коришћење који би повећали фрагментацију простора и угрозили станишта.

- Након нивелисања терена, односно завршетка земљаних радова, неопходно је затравити косине противерозионом травном смешом. За озелењавање предметне локације користити аутохтоне врсте, најбоље прилагођене датим климатским и педолошким условима, обезбедити спровођење принципа повезаности и непрекидности зеленила у оквиру предметног подручја са

зеленилом ширег просторног обухвата. Забрањено је коришћење инвазивних врста, као на пример: *Acer negundo* (јасенолисни јавор-негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилванијски јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза) и *Prunus serotina* (касна сремза), чије спонтано ширење угрожава природну вегетацију, као и врсте које су детерминисане као алергене (топола).

- У току извођења радова обезбедити највиши ниво комуналне хигијене, сав отпад уклањати са локације под условима надлежне комуналне службе. Није дозвољено одлагање шута на заштићеном простору.

- Површине које су на било који начин деградирале грађевинским или другим радовима морају се санирати након завршетка радова.

- Уколико материјал који се користи при извођењу радова може послужити као добро склониште за гмизавце и друге врсте животиња, треба максимално скратити време одлагања, поштујући услов да је забрањено убијање и сакупљање примерака свих врста гмизаваца, али и других животиња.

- Уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошка документа или минерално-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно члану 99. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-други закон и 71/21), извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.

- Пре почетка радова неопходно је обавестити управљача заштићеног природног добра – ЈП "Србијашуме" о времену извођења предметних радова, како би овлашћено лице могло да обавља надзор над спровођењем услова и мера под којим се радови могу изводити.

Заштита вода

Заштита вода (површинских и подземних) од загађивања представља приоритетни задатак. Спроводиће се применом обавезних мера превенције у поступку имплементације Плана и реализације планираних намена, спречавања и отклањања постојећих и потенцијалних узрока деградације:

– при реализацији планских намена и Пројеката обавезне су мере спречавања и забране упуштања и просипања било каквих отпадних вода на локацијама;

– обавезна је изградња канализационог система и укључивање на систем за пречишћавање отпадних вода;

– обавезан је претходни третман потенцијално зауљених атмосферских вода са свих манипулативних и осталих површина, преко сепаратора таложника масти и уља, до захтеваног нивоа пре упуштања у реципијент;

– обавезан је поступак прорачуна очекиваних количина и категорија отпадних вода, начин третмана и управљања отпадним водама при реализацији еколошке зоне Плана;

– изградња водонепропусних септичких јама је дозвољена за појединачне пројекте као прелазно решење до реализације канализационе мреже и прикључења на колектор;

Заштита ваздуха

Заштита ваздуха од загађења спроводиће се као интегрални део стратегије, услова и мониторинске мреже контроле квалитета ваздуха на нивоу простора Парка природе “Стара планина”. Планиране мере превенције спречавања, отклањања потенцијалних извора аерозагађивања, мере заштите и контроле квалитета ваздуха:

- обавезан је поступак процене утицаја на животну средину са аспекта еколошке одрживости и коришћења еколошки прихватљивих енергената за планиране пројекте;
- обавезан је избор најбоље понуђених решења загревања објеката и еколошки прихватљивих енергената;
- обавезан је план контроле квалитета ваздуха, утврђивањем просторне мониторинске мреже (утврђивање мерних места за праћење стања аерозагађености специфичних и неспецифичних полутаната атмосфере);

Заштита земљишта

Заштита земљишта као необновљивог природног ресурса спроводиће се мерама ограничења забране и заштите од ненаменског коришћења, загађивања, деградације и девастације.

При извођењу земљаних радова треба предвидети мере које ће обезбедити услове за очување терена. Планирати примену одговарајућих биоинжењерских мера, које предвиђају заштиту терена од ерозије, евентуалних изворишта и водених токова од засипања стенским или земљаним материјалом и сл. Наведено значи да се земљаним радовима на засецању, усецању и укопавању, не сме да се угрози стабилност тла, нити изазвати инжењерскогеолошки процеси, процеси ерозије терена под нагибом. У случају да у току извођења грађевинских радова и приликом експлоатације објеката дође до појаве ерозије земљишта са околних падина, инвеститор је у обавези да хитно предузме одговарајуће мере у циљу заштите стабилности терена.

Радове на заштити од ерозије спровести уз помоћ жичаних плетера, подбусавањем или навлачењем земљишног слоја, а потом подсејавањем травног покривача.

Озелењавање бусеновима на појединим местима потребно је допуњавати са сетвом семена одговарајућих брзорастућих трава.

Густо и интезивно затрављивање примењивати искључиво на површинама које су под већим нагибима и на којима се планира већи ископ.

Забрањено је планирање формирања позајмишта, површинских копова или експлоатација материјала из водотока, ради обезбеђивања геолошког грађевинског материјала (камена, песка, шљунка и сл.)

Дозвољено је коришћење материјала из планираних ископа.

Планирати да се хумус који се скида у току радова засебно депонује и заштити од спирања. Предвидети да се исти користи за санацију терена након завршетка планираних радова.

Посебно у склопу пројектне документације, обрадити део који се односи на организацију градилишта за изградњу предметних објеката, инфраструктуре и смештајних капацитета, са јасно прецизираним локацијама за објекте,

паркинге и путеве проласка грађевинске механизације, локације за депоновање грађевинског материјала, као и Пројекат санације и уређења терена (уређење раскопаних површина, одвожење свих вишкова грађевинског материјала и сл).

Уколико се у току радова наиђе на геолошка или палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.), која би могла представљати заштићену природну вредност, одредбом члана 99. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр.36/09, 88/2010 и 91/2010), налазач је дужан да о налазу обавести Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине Републике Србије у року од осам дана од проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.

Заштита шума

За заштиту шума и шумског земљишта битни су услови Министарства заштите животне средине, Завода за заштиту природе и услови ЈП "Србијашуме" као управљача Парка природе "Стара планина".

Газдовање и заштита као и стручно техничке послове на планском подручју спроводи ЈП "Србијашуме" као управљач Парка природе "Стара планина".

-Основна намена шума обухваћених ПДР је дефинисана као Парк природе режима заштите III степена.

Да би се адекватно сачувале шуме и шумско земљиште неопходно је поштовање важећих одредби:

- Закон о шумама ("Сл. гласник РС" , бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др.закон), односно планирани радови не смеју да угрозе шуме и шумско земљиште као добро од општег интереса.
- Уредбе о режимима заштите ("Сл. гласник РС" , бр. 31/2012),
- Закона о заштити природе ("Сл. гласник РС" , бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-испр., 14/2016, 95/18-др.закон и 71/2021),
- Уредбе о заштити Парка природе "Стара планина" ("Сл. гласник РС" , бр. 23/2009),
- Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби Парка природе "Стара планина" ("Сл. гласник РС" , бр. 27/2011),
- Програма управљања рибарским подручјем "Стара планина" за период 2013-2022 ("Сл. гласник РС" , бр. 1/2014),
- Правилника о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување ("Сл. гласник РС" , бр. 35/2010),
- Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива ("Сл. гласник РС" , бр. 5/10 и 47/11, 32/16 и 98/16),
- Правилника о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња ("Сл. гласник РС" , бр. 72/2010),
- Правилника о компензацијским мерама ("Сл. гласник РС" , бр. 20/2010),
- Правилника о одштетниом ценовнику за утврђивање висине накнаде штете проузроковане недозвољеном радњом у односу на строго заштићене и заштићене дивље врсте ("Сл. гласник РС" , бр. 37/2010).

Планом се предвиђа што мања активност која ће негативно утицати на животну средину и амбијентални простор.

Заштита од елементарних непогода и других опасности у миру и рату

У циљу укупне заштите и спасавања људи, материјалних и других добара од елементарних и других већих непогода у миру и рату, као и од ратних разарања, а обзиром да Савезно министарство за одбрану – Управа за цивилну одбрану, нема посебних услова за прилагођавање потребама народне одбране у Плану су уграђене просторно-урбанистичке мере заштите и то:

Земљотрес

Новопроектовани објекти се морају пројектовати и реализовати у складу са важећим техничким прописима о грађењу на сеизмичким подручјима. Сеизмички интензитет је приказан на сеизмичкој карти за повратни период од 500 година према пропису (Правилник о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима-сл.лист СФРЈ 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90). На картама које су саставни део сеизмолошких услова РСЗ-а су приказани очекивани макросеизмички интензитети на површини терена за карактеристично тло.

За потребе сагледавања сеизмичког хазарда на локацији за израду ПДР-а израђене су:

1. Карта епицентра земљотреса магнитуда $M_w \geq 3,5$ јединица Рихтерове скале лоцираних на планском подручју -прилог 1.

2. Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475 г., по параметру максималног хоризонталног убрзања на тлу типа А ($v_s \geq 800 \text{ m/s}$) израђене у складу са захтевима Еврокода 8 (EN 1998-1), изражено у јединицама гравитационог убрзања $g (g=9,81 \text{ m/s}^2)$, за планско подручје-прилог 2.

3. Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г израженог у степенима макросеизмичког интензитета земљотреса MCS скале, израђена на основу израчунатих вредности убрзања за тло типа А помножено фактором тла за одговарајућу прорачунску тачку како би се обухватило дејство земљотреса на локалном тлу, за шире планско подручје -прилог 3.

4. Табела нумеричких вредности сеизмичког хазарда за повратни период 475г. по параметру максималног хоризонталног убрзања (g) за простор планске документације-прилог 4

5. Табела епицентра земљотреса магнитуда $M_w \geq 3,5$ јединица Рихтерове скале лоцирани на и у непосредној околини планског подручја, а од утицаја за сагледавање сеизмичког хазарда -прилог 5.

На простору обухвата Плана при прорачуну конструкција објеката морају се применити одредбе које се односе на прорачун а садржане су у Правилнику о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима.

Чланови 7 и 8 Правилника обавезују на израду сеизмичке микрорејонизације-сеизмичког микрозонирања у припреми техничке документације као подлоге за израду главног пројекта.

Заштита од буке

Заштита од појаве прекомерне буке планирана је у валоризованим еколошким зонама. Биолошке и техничке мере заштите спроводиће се у зони пута:

- планирано је формирање пејзажног, обликованог и уређеног заштитног зеленила у зони пута избором аутохтоних врста;
- избор зеленила мора бити прилагођен зонским и локацијским условима у складу са пејзажним и еколошко – биолошким захтевима;
- обавезно је озелењавање паркинг простора;
- препорука је - успостављање посебног саобраћајног режима у зонама са могућим или очекиваним повећаним интензитетом буке;
- захтевана је реконструкција и изградња саобраћајница за очекивано саобраћајна оптерећења;
- обавезна је процена утицаја на животну средину за пројекте (објекте и садржаје) потенцијалне изворе буке, примена мера превенције, спречавања и отклањања могућих извора буке;

Заштита од могућих акцидената и удесних ситуација

Заштита од могућих акцидената и удесних ситуација представља обавезу управљања ризиком у заштићеном подручју и животној средини:

- планирање, организовање и предузимање превентивних мера и мера за спречавање могућих удеса, управљање опасним материјама сагласно процени опасности од могућих удеса на заштићеном подручју;
- поступање са осталим материјама у употреби, транспорту, промету, складиштењу и одлагању спроводити на начин да се не доведе у опасност живот и здравље становништва, туриста, природних вредности, заштићених добара и животне средине;

Заштита од јонизујућег и нејонизујућег зрачења

Заштита од јонизујућег и нејонизујућег зрачења на подручју Плана представља интегрални део Националног програма за заштићена подручја. Мере заштите спроводиће се:

- сталном контролом и праћењем кретања радиоактивности у животној средини;
- контролом размештаја и исправности опреме и могућих извора зрачења;
- проценом утицаја на животну средину пројеката могућих и потенцијалних извора јонизујућих и нејонизујућих зрачења;
- применом мера превенције заштите и мониторинга животне средине

На основу Правилника о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима, објекти који су предмет Планске документације се могу разврстати у следеће категорије:

- Објекти ван категорије;
- Објекти I категорије;
- Објекти нижих категорија

На основу члана 20.Правилника, за објекте I и нижих категорија може се спроводити поступак динамичке анализе и еквивалентног статичког оптерећења а за објекте ван категорије се искључиво примењује поступак динамичке анализе.

Пожар

У мирнодопским условима пожари представљају највећу опасност. Интензитет пожара може бити различит, у зависности од читавог низа мера које се могу предузети већ на нивоу урбанистичких мера и то:

-Обезбеђење од потенцијалних изазивача пожара: у складу са Законом о заштити од пожара, планирани објекти на предметном подручју припадају свим категоријама угрожености од пожара, па се морају организовати и спровести превентивне мере заштите од пожара унутар објеката.

Заштита од поплава и бујица

Подручје у оквиру границе Плана је врло често плављено тако да је неопходно да се простор осигура од ове елементарне непогоде пре него што се приступи изградњи било каквог објекта.

Приоритет трба дати регулацији Црновршке реке на потезу подручја захваћеног Планом.

Опасност од бујица такође постоји, али се оне могу очекивати на мањем локалитету.

Да би се ова опасност избегла, потребно је уређење терена на ширем подручју и предузимање одговарајућих мера шире од границе Плана док је у оквиру границе Плана предвиђена изградња атмосферске канализације која би одвела бујичне воде до реке.

Мере заштите од ратних дејстава

Инвеститори појединих објеката и садржаја су у обавези да испоштују Уредбу о организовању и функционисању цивилне заштите („Сл. Гласник РС“ бр. 21/92).

Планирани јавни објекти и смештајни туристички садржаји могу се у ванредним ситуацијама употребити за потребе санитетског збрињавања и лечења, с' озиром да нису предвиђени у великим грађевинским концентрацијама и да су по правилу заклоњени морфолошким облицима и шумама.

Према акту Управе за инфраструктуру Сектора за материјалне ресурсе бр.12511-2 од 02.07.2019.год. нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље, уз обавезно поштовање Закона о планирању и изградњи (“Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13_УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 9/20), као и свим подзаконским актима који регулишу предметну материју.

3. Санитарно-хигијенска заштита

Објекти за производњу и промет животних намирница
и предмета опште употребе

Производња и промет животних намирница и предмета опште употребе, не може бити лоцирана поред ђубришта, депонија, несанираних нужника, отворених канала, фабрика које испуштају гасове, пару, димове, прашину, као и у близини других објеката који могу штетно утицати на хигијенске услове у објекту, односно хигијенску исправност производа у њима, као и на местима где би правац дувања главних ветрова могао штетно утицати на хигијенске услове у објекту или његовој околини. Објекти не могу бити на местима где могу угрожавати становања или обављање здравствене, дечје и социјалне заштите. Објекти се лоцирају на местима где је обезбеђена снабдевеност енергетским изворима, континуираним снабдевањем хигијенски исправном водом, као и одвођење отпадних вода и других чврстих отпадних материја.

Ближи услови за ове објекте регулисани су Законом о безбедности хране ("Сл. гласник РС", бр.41/09), Правилником о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору ("Сл. гласник РС", бр.47/06), Правилником о санитарно-хигијенским условима за објекте у којима се обавља производња и промет животних намирница и предмета опште употребе ("Сл. гласник РС", бр.6/97), као и Законом о здравственој исправности предмета опште употребе ("Сл. гласник РС", бр.92/11).

Пијаце и тржнице, било да су отвореног или затвореног типа, лоцирају се у стамбеној зони насеља или у близини, са обезбеђеним прилазима за возила за снабдевање и за потрошаче. Простор треба да је поплочан, уз довољан број канализационих отвора, а чесме се постављају на тржном простору, што је прописано Правилником о ближим условима који обезбеђују хигијенско поступање са животним намирницама и могућност здравственог надзора над прометом ван просторија одређених за продају ("Сл. гласник РС", бр. 25/76).

Објекти за снабдевање становништва водом за пиће

Објекти за снабдевање становништва водом за пиће се обезбеђују зонама и појасовима санитарне заштите који се уносе у катастарске, као и просторне и урбанистичке планове. Зона непосредне заштите обезбеђује се ограђивањем и може се користити само као сенокос. У ужој зони заштите није дозвољена изградња објеката, постављање уређаја и вршење радњи које могу на било који начин контаминирати воду. У широј зони забрањена је изградња индустријских и других објеката, чије отпадне воде и друге отпадне материје из технолошког процеса производње могу загадити извориште, осим објекта од посебног значаја за заштиту земље.

Објекти водоснабдевања, као што су резервоари, црпне станице, коморе за прекид притиска, инсталације за поправак квалитета воде и дубоко бушених бунара, морају имати зону непосредне заштите које обухвата најмање 10м од објекта. Око цевовода успоставља се појас заштите, који око главних цевовода износи са сваке стране најмање 2,5м. Ова област регулисана је следећим прописима: Законом о водама ("Сл. гласник РС", бр.30/10) и Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Сл. гласник РС", бр.92/08).

Обавезно је ограђивање резервоара за воду и зоне непосредне заштите водозахвата. Ограда мора да буде транспарентна, висине 2м. Зона непосредне заштите водозахвата обухвата простор од 20м низводно, 30м лево и десно и 100м узводно од водозахвата.

Објекти угоститељске делатности

Услови за уређење угоститељских објеката одређени су Законом о туризму ("Сл. гласник РС", бр.36/09 и 88/10), као и правилником о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставање угоститељских објеката и минимално-техничких услова за уређење и опремање угоститељских објеката ("Сл. гласник РС", бр.48/12).

Објекти културе, физичке културе, спорта и рекреације

Објекти културе су пратећи садржаји насеља. За објекте физичке културе, спорта и рекреације обезбеђују се посебне површине издвојене од насеља са специјалним условима прописаним Правилником о ближим условима за обављање делатности у области физичке културе ("Сл. гласник РС", бр.2/84 и 28/89), Правилником о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору ("Сл. гласник РС", бр.47/06) и Правилником о условима за обављање спортских активности и делатности ("Сл. гласник РС", бр.30/99), којима су прописани ближи услови за наведене објекте.

4. Основна намена простора и биланс коришћења простора

Подручје које треба обрадити Планом детаљне регулације не обухвата комплетан припадајући простор катастарске општине Црни Врх већ је захваћен простор који је потребан да се подручје детаљно обради инфраструктурно, пре свега саобраћајном инфраструктуром. Целокупна површина захваћена планом се дели на површине јавних намена и површине осталих намена. Површине јавних намена односно, објекти чије је коришћење, односно изградња од општег интереса, у складу са прописима о експропријацији су улице, водовод, канализација, јавна расвета, јавни објекти у области образовања, здравства, социјалне заштите животне средине, заштите од елементарних непогода, као и други објекти у складу са посебним законом.

Постојеће површине јавних намена

У постојеће површине јавних намена у оквиру границе ПДР-а КО Црни Врх спадају следеће катастарске парцеле:

Постојеће улице и путеви:

- ДП IIA реда број 222 КП бр.8889;
- некатегорисани пут КП број 6346;
- Црновршка река КП број 8868;

Планиране површине јавних намена

Грађевинска парцела број 1:

КП број 8868, део КП број 6428, део КП број 6427, део КП број 6429, део КП број 6426, део КП број 6425, део КП број 6424, део КП број 8868, део КП број 6423, део КП број 6422; (П=0,29.71ха)

Грађевинска парцела број 2:

Део КП број 6422, део КП број 6423, део КП број 6346, део КП број 6356, део КП број 6355, део КП број 6345, део КП број 6353, део КП број 6352, део КП број 6348;(П= 0, 23.72ха)

Постојеће површине осталих намена

Грађевинске парцеле у оквиру границе плана :
део КП бр.6428, КП бр.6427, део КП бр.6429, КП бр.6354, КП бр.6353, КП бр.6352, КП бр.6351, КП бр.6350, КП бр.6349, КП бр.6347, део КП бр.6348, део КП бр.6336, КП бр.6345.

Планиране површине осталих намена

Планиране грађевинске парцеле:
део КП бр.6428, део КП бр.6346, део КП бр.6348, део КП бр.6344, КП бр.6355, КП бр.6356.

У случају неподударности овог списка парцела са графичким прилогом (подлогом) из документационе основе плана, важи графички прилог.

Границе грађевинског подручја приказане су на графичком прилогу-карта број 5 "Планирана намена површина" Р-2500.

Ван границе грађевинског подручја дозвољена је изградња само објеката инфраструктуре.

4.0. Постојећа намена просторних целина и стање изграђености

Подручје Плана детаљне регулације обухвата изграђене и неизграђене површине за које се утврђују правила регулације.

У постојећој намени подручје обухваћено Планом детаљне регулације обухвата површину од око 4,83.19 ха. У постојећем стању, простор који је обухваћен границом Плана представља главни грађевински реон.

На обухваћеној површини смештени су следећи садржаји:

- Индивидуално становање
- Економски објекти
- Пољопривредно земљиште
- Река и потоци
- Шуме
- Пашњаци и ливаде
- Саобраћајница

Постојећа намена простора-биланс површина:

Р.бр.	ВРСТА ЗАУЗЕЋА	ПОВРШИНА (ха)	СТАТУС ЗЕМЉИШТА	УЧЕШЋЕ %
1.	Индивидуално становање	1,34.48	Остало	27,83
2.	Саобраћајнице	0,31.41	јавно	6,50
3.	Површина водотока	0,34.32	јавно	7,10
4.	Пољопривредно земљиште(њиве, баште,воћњаци)	0,53.22	остало	11,02
5	Шуме	1,61.84	остало	33,50
6	Зеленило (ливаде и пашњаци)	0,67.87	остало	14,05
Укупно јавно		0,65.73	јавно	13,60
Укупно остало		4,17.46	остало	86,40
УКУПНО		4,83.19		100,00%

4.2. Планирана претежна намена површина и објеката и могућих компатибилних намена са билансом површина

Основна концепција организације и регулације намена површина и карактеристике по режиму изградње и структури интервенције

Планом детаљне регулације одређују се општа правила изградње и коришћења земљишта. Основу решења регулације у Плану чини мрежа објеката од општег интереса, и као таква је основна подлога за пројектовање свих јавних мража и објеката. На тај начин, правила Плана детаљне регулације фиксирају само она решења којима се утврђује јавни (општи) интерес.

План детаљне регулације не садржи физичку структуру за реализацију, изузев елемената примарне инфраструктуре саобраћајница и мрежа комуналних система и инсталација.

Концепција решења овог плана одређена је на основу природних и стечених услова у предметним границама. Изузетно повољни природни услови за развој становања и централних функција (инсолација, зеленило, проветравање, оцедност терена, благи нагиб терена, корито реке), детерминисали су и развој пословања са становањем, пословање и индивидуално становање.

У оквиру овог простора је заступљено индивидуално становање. У оквиру индивидуалних стамбених садржаја могуће је формирати пословне садржаје компатибилне са становањем уколико у физичком и еколошком смислу не угрожавају како околину, тако и функцију суседних парцела.

Организација простора је у оквиру Плана детаљне регулације дефинисана саобраћајном инфраструктуром и регулативом, тако да су у просторном смислу оформљене просторне целине које је према дефинисаној намени могуће разрадити и урбанистичким пројектима.

Урбанистичким пројектима омогућава се инвеститорима да у складу са својим Програмом разрађују основне претпоставке овог Плана.

У погледу спратности објеката и њиховог габарита на појединим постојећим објектима ако објекат у конструктивном смислу задовољава могућа је надградња поткровља и доградња габарита, а поједине објекте треба задржати као у постојећем стању, док се за новопројектоване индивидуалне стамбене објекте габарит може слободно формирати, али максималне спратности $P_0+P+1+Pk$.

У оквиру грађевинских парцела предвиђена је адаптација и санација постојећих кућа и пратећих објеката у функцији домаћинства (вајати, млекаре, кошеви и др.) са окућницом, као и коришћење темеља напуштених објеката за подизање нових. У оквиру постојећег домаћинства предвиђена је изградња нових објеката у функцији туризма у традиционалном архитектонском стилу, габаритима максимум до 50% већим у односу на изворне – традиционалне објекте и спратношћу $P + Pk$, уз минимум 40% зелених површина.

У погледу архитектуре и конструкције објеката она треба бити дефинисана у смислу традиционалних вредности, примерена савременим условима грађења, архитектуре усклађене са карактеристикама поднебља.

У оквиру ПДР-а планирана је следећа претежна намена површина :

Биланс површина (укупна површина и појединачне намене) исказано за грађевински реон

Р.бр.	ВРСТА ЗАУЗЕТА	ПОВРШИН А (ха)	СТАТУС ЗЕМЉИШТА	УЧЕШЋЕ %
1.	Индивидуално становање са пословањем (туризам, угоститељство)	1,96.52	остало	40,67
2.	Саобраћајнице	0,52.05	јавно	10,77

3.	Површина водотока	0,32.98	јавно	6,83
4	Шуме	1,60.50	остало	33,22
6	Зеленило (ливаде и пашњаци)	0,41.14	остало	8,51
Укупно јавно		0,85.03	јавно	17,60
Укупно остало		3,98.16	остало	82,40
УКУПНО		4,83.19		100,00%

Компатибилност намена

У оквиру претежних намена датих овим планом, у детаљној разради урбанистичким пројектом може се утврдити промена и прецизно дефинисање планираних намена.

Компатибилност намена

Претежна планирана намена површина	Компатибилна намена површина
Индивидуално становање,	Индивидуално становање са пословањем, угоститељство, туризам;
Индивидуално становање са пословањем, угоститељство, туризам;	Индивидуално становање
Зелене површине	Спорт и рекреација, Инфраструктура резервоари, јавне зелене површине;
Спортски терени	Зелене површине, јавне зелене површине;
Саобраћајнице	Паркинзи, јавне зелене површине;
Површина водотока (регулисани део)	Инфраструктура резервоари;

Шумско земљиште	Пољопривредно земљиште;
Пољопривредно земљиште	Шумско земљиште;

Напомена: Уколико се укаже интересовање и потреба за изградњом спортских терена и објеката који Планом нису предвиђени, могућа је њихова изградња на просторима на којима је Планом дефинисано зеленило, а у складу са свим техничким прописима за ову врсту објеката.

Општа правила уређења простора

Урбанистички показатељи

Урбанистички параметри по наменама-планирано стање (само за објекте високоградње)

	ПОВРШИНА (м ²)	Из (%)	спратност
Индивидуално становање- приватни смештај	6.204,00	40	мах П+1+Пк
Укупно	6.204,00		

Биланс максималних планираних БРГП и процена смештајних капацитета по наменама (објекти високоградње)

	БРГП (м ²)	Стандард м ² /лежају	Број лежајева
Индивидуално становање- приватни смештај	2.482,00	35	око 50 туриста око 30 сталних стан. око 10 запослених
Укупно	5.134,00		око 50 туриста око 30 сталних стан. око 10 запослених

Ограничење за извођење одређене врсте радова, односно грађење по зонама или целинама из плана

Није дозвољена градња објеката за производњу која изазива загађивање животне средине, која изазива буку и онемогућава нормалан живот и рад људи у окружењу.

Није дозвољена градња на земљишту које је проглашено јавним, или је резервисано за јавне објекте.

Није дозвољена градња у шумама и на шумском земљишту, на пољопривредном земљишту и на заштитном зеленилу.

Приоритети у спровођењу плана и извори финансирања приоритетних радова

Приоритет овог Плана детаљне регулације је да се простор сачува за намене дефинисане овим планом.

Приоритети су сви системи инфраструктуре, а пре свега саобраћајнице, водовод и канализација.

Извори финансирања приоритетних радова су различити, почев од индивидуалног финансирања до финансирања из Општинског буџета.

Површине јавне намене у области инфраструктуре

Мрежа саобраћајница

Кроз подручје ПДР-а пролази у државни пут IIА реда бр.222 (Кална-Јањски мост-Црни Врх-Јабучко равниште) деоница 22207, између чворишта 22101 (Кална) и 22205 (Јабучко Равниште) ван насеља.

У постојећем стању овај пут треба реконструисати и проширити са циљем да се створе услови да пут добије две саобраћајне траке са ширином од по 3,0 м' што ће побољшати пропусну моћ пута и повећати брзину путовања до Старе Планине.

Планирана решења су усклађена са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09, 81/09(исправке), 64/10 одлука УС, 24/11, 121/12 одлука УС, 42/13 одлука УС, 50/13 одлука УС и 98/13 одлука УС, 132/14 и 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/21), Законом о путевима („Сл. гласник РС“, бр.41/18 и 95/18 -др. закон), Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС“, бр.50/11) и другим важећим прописима.

Опис и број државног пута преузети су из Уредбе о категоризацији државних путева и дефинисани су у текстуалном и графичком делу ПДР-а, а стационаже су обележене у складу са Референтним системом државних путева, јун 2022.

Елементи пута и раскрснице (полупречник кривине, радијуси окретања и др.) су у складу са Законом о путевима и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута.

Предметна деоница је у потпуности усклађена са осталим деоницама државног пута IIА реда број 222 које су изграђене у складу са законском

регулативом и правилима струке, ради неометаног и безбедног одвијања саобраћаја.

Профил државног пута је дефинисан у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јаног пута; Просторним планом општине Књажевац је дефинисано да орјентациона ширина појаса регулације ове категорије путева износи 20,00м.

Сходно одредбама члана 37. Закона о путевима, подизање ограда, дрвећа и засада поред јавног пута се врши на начин којим се не омета захтевана прегледност јавног пута и не угрожава безбедност саобраћаја.

Дефинисане су све планиране интервенције на државном путу и графички су представљене.

Приликом израде техничке документације и детаљније разраде ове путне деонице, неопходно је придржавати се Правилника и Закона о путевима:

Аутобуска стајалишта ускладити са чланом 85. Закона о путевима и Правилником о основним условима које морају да испуњавају аутобуска стајалишта на јавном путу („Сл. гласник РС“, бр.106/20).

Приликом дефинисања решења саобраћајног прикључка на државни пут, потребно је узети у обзир и следеће:

- обезбедити приоритет саобраћаја на државном путном правцу
- планирани број и тип возила која ће користити прикључак на државни пут

- прикључивање на државни пут планирати и пројектовати у складу са чл. 41-43. Закона о путевима ; коловоз приступног пута мора бити минималне ширине 5,00м.

- прикључак извести под углом што приближнијем правом углу
- полупречнике лепеза у зони раскрснице утврдити на основу криве трагова меродавних возила која ће користити саобраћајни прикључак

- рачунску брзину на путу
- просечан годишњи дневни саобраћај
- коловоз мора бити димензионисан за тешко саобраћајно оптерећење просторне карактеристике терена
- зоне потребне прегледности

- уколико се деоница државног пута налази ван насељеног места, обавезно је да се саобраћајном анализом размотри потреба увођења додатне саобраћајне траке за излив/улив са/на путкао и додатне саобраћајне траке за лева скретања са државног пута

- адекватно решење прихватања и одвођења површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања државног пута

Општи услови за постављање инсталација:

- траса инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод државних путева

- инсталације се могу планирати под условима којима се спречава угрожавање стабилности пута и обезбеђују услови за несметано одвијање саобраћаја на путу

Услови за подземно укрштање инсталација са путем:

- укрштање са путем се ради искључиво механичким подбушавањем испод трупа пута, управно на пут, у прописној заштитној цеви

- заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута увећана за по 3,00м са сваке стране

-минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег и планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,20м.

Услови за паралелно вођење инсталација са путем:

-инсталације морају бити постављене минимално 3,00м од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или спољне ивице путног канала за одводњавање)

-не дозвољава се вођење инсталација по банкини, по косинама усека и насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта

-испод колских прилаза и саобраћајних прикључака планирати постављање инсталација кроз заштитну цев

-инсталације планирати тако да не угрожавају постојећу саобраћајну сигнализацију, опрему пута, одводњавање и одржавање државног пута

-на местима где није могуће задовољити услове из претходног става мора се испројектовати и извести адекватна заштита трупа предметног пута.

Услови за вођење надземних инсталација у односу на пут:

-стубове планирати изван заштитног појаса државног пута (10,00м мерено од границе путног земљишта за државни пут другог реда), а у случају да је висина стуба већа од прописане ширине заштитног појаса државног пута, растојање предвидети на минималној удаљености за висину стуба, мерено од границе путног земљишта

-обезбедити сигурносну висину од 7,00м мерено од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

Регулација мирујућег саобраћаја-паркинг простор

Проблем мирујућег саобраћаја треба решити паркирањем у оквиру стамбених парцела.

Одводњавање површинских вода са паркиралишта решавати гравитационим отицањем до система затворене и отворене канализације.

Површине јавне намене у области комуналне инфраструктуре

Снабдевање водом за пиће – постојеће стање

У оквиру подручја Плана ПДР-а, становништво које тренутно гравитира је око 30 становника што подразумева око десетак домаћинстава.

Становништво (мештани) се снабдевају пијаћом водом на начин да се међусобно удружују и доводе воду до својих кућа локалним водоводима уз изградњу каптажа и резервоара.

На предметном локалитету постоји резервоар запремине 8м³ удаљен око једног километра од предметне локације, са места тзв. Песка њива“Падеж“. На десној обали Црновршке реке, а у граници плана постоји и бунар са пијаћом водом који помаже у водоснабдевању мештана. Тренутна количина воде са којом располаже овај локалитет у потпуности задовољава потребе мештана. Сеоски водовод, у виду јединственог водоводног система не постоји.

Новопроектковано стање

Уколико дође до пораста броја становника а самим тим и до повећања потреба за водом биће пројектован цевовод све у складу са датим условима ЈКП-а. На предметном локалитету а ван границе плана постоје изворишта која могу бити каптирана и и буду уведена у систем водоснабдевања. У наставку услови ЈКП-а:

Новопроектовани цевовод јавног водовода пројектује се и гради дуж улица и јавних саобраћајница у тротоар поред коловоза или у коловоз поред тротоара односно ивице саобраћајница.

Цевовод поставити оном страном улице на којој ће бити мањи број уличних укрштања и већи број прикључења корисника.

Страну улице не мењати, а уколико је то неопходно улицу прећи под правим углом.

Сви цевоводи који се разилазе морају на чворовима имати органе за затварање смештене у бетонским шахтама потребних димензија са ливеним поклопцима за одговарајуће саобраћајно оптерећење.

Предност дати затвореним прстенастим крацима а на завршним крацима мора бити омогућено испирање мреже.

Високе тачке поставити тако да се ваздух може ослобађати преко кућних прикључака или ваздушних вентила.

За ниске тачке омогућити испирање.

Два цевовода истом улицом дозвољено је градити само у случају да је један од њих транспортни односно магистрални.

Покривање цевовода мин.1,00м, а зависно од очекиваног саобраћајног оптерећења преко цевовода.

Положај противпожарних хидраната одредити у сарадњи са противпожарном инспекцијом односно ватрогасном службом.

Унутрашњи пречник цеви (Но) одредити прорачуном али не пројектовати и не градити мањи од 100мм.

Материјал за израду јавног водовода (цеви и фазонски комади) је:

-нодуларни и сиви лив	препоручује се
-поливинил хлорид	прихватљив
-поли етилен	прихватљив
-полиестер	прихватљив
-поцинкован	прихватљив само за прикључке
-челик	прихватљив само уз анти корозивну заштиту
-азбест цементни	неприхватљив

Нагиб цеви прати нагиб улице с тим што за нагибе преко дозвољених осигурати цевовод од клизања.

Прикључење индивидуалних корисника на јавни водовод врши се без шахте цевима Но=20мм или за два суседна корисника цевима Но=25мм.

Водомерне шахте корисника димензија 1,0х1,0х...м. Лоцирати непосредно иза регулационе линије.

Канализација-постојеће стање

Када је у питању фекална канализација, одвођење отпадних вода у постојећем стању није организовано, већ индивидуална домаћинства сама организују одвод у септичке јаме које не задовољавају санитарне и хигијенске услове.

Новопроектковано стање

Израдом ПДР-а решило би се одвођење отпадних вода прописним водонепропусним септичким јамама уз оперативну организацију даљег поступка са отпадним водама, што подразумева пражњење јама.

Атмосферске воде одвести риголама дуж саобраћајница и одводе до места где се преко сепаратора масти и уља пропуштају у реку.

Уколико дође до пораста броја становника биће пројектована фекална канализација са постројењем за пречишћавање отпадних вода све у складу са датим условима ЈКП-а. У наставку услови ЈКП-а:

Пројектовати и изградити уређај за пречишћавање отпадних вода у складу са “Генералним пројектом сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода насеља Општине Књажевац”. Пре било каквих активности на пројектовању и изградњи Јавне канализације.

Јавну канализацију пројектовати континуално осовином саобраћајница у нагибу $i=0,4\%$, мах $i=1:0,5N_0$, каскадно за веће нагибе, са минималним покривањем цевовода од 1,00м.

Пречним канализационих цеви одредити хидрауличким прорачуном а мин употребљени може бити 200мм од материјала:

-керамика	препоручује се
-тврди поливинил хлорид	препоручује се
-полипропилен	препоручује се
-азбест цемент	дозвољава се
-поли етилен	дозвољава се

Уколико се пројектант одлучи за коруговане цеви, прикључке корисника извести рачвама (правим или косим) у току изградње јавне канализације или одабиром врсте цеви која поседује решење накнадног прикључења корисника на већ израђену канализацију, преко седластог прикључка и који обезбеђује прелазак на глатку цев минималног пречника 160мм.

Бетонске ревизионе шахте јавне канализације предвидети на растојању од $150 \times N_0(m)$, димензија $1,0 \times 1,0m$ са ливеним поклопцем за саобраћајно оптерећење.

Прикључење индивидуалних корисника и индустрије на јавну канализацију вршити директно на цевовод или у ревизионој шахти прикључном цеви $N_0 > 150mm$.

Ревизиону шахту корисника димензија $1,0 \times 1,0m$ лоцирати непосредно иза регулационе линије.

Уређење водотока

Планском документацијом, у оквиру границе плана, предвиђена је регулација Црновршке реке да би садржаји безбедно функционисали.

Уређење корита реке биће урађено по идејној и главној пројектној документацији.

Мрежа инсталација за електричну енергију

На простору обухваћеном предметним Планом налазе се надземна нисконапонска мрежа и далековод 10 кВ Балта Бериловац- Црни Врх.

Планом је предвиђено задржавање постојећих електроенергетских објеката. Уколико се укаже потреба за измештањем постојећих електроенергетских објеката, трошкове градње електроенергетских објеката на другој локацији, у складу са чланом 217 Закона о енергетици ("Сл.гласник РС" бр.145/14), сноси инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање.

Да би се омогућило прикључивање нових корисника на систем, планирана је изградња нове СТС 10/0,4 кВ у траси далековода 10 кВ, као и изградњу нове нисконапонске мреже. Локација нове СТС 10/0,4 кВ биће дефинисана кроз техничку документацију (могућа је локација ван границе плана).

Мреже телекомуникационих инсталација

Телеком Србије је дугорочним планом предвидео модернизацију телекомуникационе мреже на наведеном подручју односно изградњу оптичких каблова до сваког корисника.

ПДР-ом су предвидвиђени коридори дуж саобраћајница, за потребе изградње телекомуникационе инфраструктуре као и места за постављање уређаја за потребе прикључења планираних објеката на телекомуникациону мрежу.

У оквиру подручја који обухвата План не постоје активне базне станице Мобилне Телефоније Србије. Планом се предвиђа могућност за постављање неке нове базне станице с тим да ће коначна локација бити дефинисана током процеса пројектовања у складу са будућом анализом макролокације и микролокације.

Услови за уређење озелењених, слободних и рекреационих површина

С' обзиром да се подручје Плана налази у Парку природе, неопходно је спровођење одредби Плана тако да буду у складу са Уредбом о заштити Парка природе Стара планина. То подразумева следеће:

1. Очување – одржање станишта и разноврсности дивље флоре и фауне, њено јачање и просторно ширење;
2. Очување разноврсности, живописности и лепоте предела, унапређење његове чистоће и уређености у зонама и коридорима становања, привредних активности, рекреације, саобраћаја, спровођење приоритетних активности, санације и рекултивације деградираних површина;
3. Очување екосистемских, пејзажних, биолошких и других вредности и природних ресурса подручја и обезбеђивање доступности за одрживо коришћење из домена науке, образовања, туризма, рекреације и спорта и комплементарних активности;
4. Интегрисање презентације природних вредности у туристичку понуду путем заједничких програма, планова и пројеката;

5. Што се рекреативних површина тиче, могућа је њихова изградња на локацијама за које су прибављени услови, сагласности и мишљења Завода за заштиту природе Србије и ЈП Србијашуме” као управљача Парка природе “Стара планина”.

Мрежа опремања простора за сакупљање отпадака

Систем комуналне хигијене уграђен је у општа планска решења. Депоновање смећа вршиће се у оквиру градске депоније у Књажевцу, уз примену санитарно-хигијенских мера. Прикупљање отпада вршиће се у оквиру локалних пунктова који морају бити опремљени у складу са важећим санитарно-хигијенским прописима.

Управљање отпадом је засновано на избору концепта евакуације отпада, сагласно смерницама и препорукама Националног плана управљања отпадом.

За потребе просторно еколошке целине, а у циљу спречавања деградације природних и пејзажних вредности, биодиверзитета, животне средине и здравља свих корисника простора, спречавање утицаја на микроклиматске и еколошке услове на подручју Плана и окружењу, предложен је концепт сакупљања отпада у затвореном простору.

На микролокацијама комунални отпад ће се прикупљати постављањем корпи за смеће. Размештај корпи за смеће вршиће се према Плану за постављање истих, где су битне локације значајног окупљања, одморишта, паркинга и шетних стаза.

Основни услов за организовано и контролисано сакупљање отпада је поверавање послова надлежном комуналном предузећу или на други начин у складу са важећом законском регулативом.

4.4. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта по целинама и зонама из планског документа, који је потребан за издавање локацијске и грађевинске дозволе

Одобрење за изградњу издаје се у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи (“ Службени гласник РС” бр.72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС,24/11, 121/12, 42/13- УС, 50/13-УС, 98/13- УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 , 37/19 , 9/20 и 52/21) и на основу урбанистичко-техничких услова утврђених на основу планских решења овог Плана детаљне регулације.

Локацијски услови су јавна исправа која садржи податке о могућностима и ограничењима градње на катастарској парцели која испуњава услове за грађевинску парцелу, а садржи све услове за израду техничке документације. Локацијски услови се издају за изградњу, односно доградњу објеката за које се издаје грађевинска дозвола, као и за објекте који се прикључују на комуналну и другу инфраструктуру.

Осим општинским законом и планом дефинисаних принципа и параметара приликом припреме услова за издавање локацијских услова утврђују се следећи додатни критеријуми:

-Посебни услови за постојеће објекте: могуће је задржавање само квалитетних објеката у естетском, функционалном и конструктивном смислу; на основу осталих правила регулације и прописаних параметара могућа је доградња, надградња и адаптација објеката веће грађевинске вредности, у

складу са амбијенталним карактеристикама; предвиђена је могућа доградња анекса као проширења капацитета основне намене објеката;

- Поступак формирања или корекције парцеле је могуће извршити пројектом парцелације и препарцелације у случајевима када су у потпуности примењена правила и параметри утврђени Планом детаљне регулације и када не постоји сукоб заинтересованих корисника;

1. Вредности урбанистичких параметара – коефицијенти заузетости – утврђени су просечно за целе блокове и могу се приликом израде урбанистичких пројеката и утврђивања услова за изградњу и уређење простора кориговати.

- Нови, реконструисани, дограђени и надграђени објекти морају својим изгледом, габаритом, спратношћу, материјалима и односом према регулационој и грађевинској линији бити уклопљени у постојећу урбану матрицу и позитивне амбијенталне и архитектонске карактеристике окружења.

Да би се издали локацијски услови за изградњу, потребно је локацију комунално опремити на основу Плана детаљне регулације. Приоритет у изградњи инфраструктурних објеката је изградња саобраћајног приступа, као и опремање локације комуналном инфраструктуром (водовод, канализација и ниско напонска мрежа).

За изградњу линијских инфраструктурних објеката и објеката комуналне инфраструктуре, локацијски услови се могу издати за више катастарских парцела, односно делова катастарских парцела, уз обавезу инвеститора да пре издавања употребне дозволе изврши спајање тих катастарских парцела, у складу са важећим законом.

4. 5. Услови за коришћење, очување и заштиту обрадивог и пољопривредног земљишта

Релативно високу заступљеност домаћинства са газдинством прати ниско учешће, како пољопривредног у укупном становништву, тако и домаћинства са чисто пољопривредним изворима прихода у укупном броју домаћинства. Старосне карактеристике пољопривредног становништва указују на одумирање готово свих домаћинства која данас имају искључиво пољопривредне изворе прихода. Разлог неадекватног коришћења земљишта је последица следећих ограничења:

- исувише уситњен и распарчан земљишни обрадиви посед;
- релативно слаба природна плодност земљишта, рељефна ограничења, при обради слабо заступљених ораница, опора клима, удаљеност од тржишта и друге специфичне тешкоће због којих је пољопривреда Старе планине производно и доходовно хендикепирана;

- изузетно слаба развијеност саобраћајне, хидротехничке, друштвене и друге инфраструктуре;

- слаб квалитет и низак ниво опремљености пољопривредних газдинстава савременом механизацијом и уређајима;

- несигурност пласмана тржишних вишкова појединих пољопривредно-прехранбених производа.

Да би се очувало и заштитило обрадиво пољопривредно земљиште, пре свега треба да се:

- обезбеди подршка опстанку породичних газдинстава на теренима са природним ограничењима за вођење рентабилне пољопривредне

производње уз очување природних добара, биодиверзитета, пејзажно амбијенталног лика и других нетржишних вредности.

- унапређење производње, понуде и пласмана високо квалитетних планинских и других локалних пољопривредно-прехранбених производа;

- обнова и развој планинског сточарства, с ослонцем на еколошки безбедно коришћење просторних пашњака, упоредо са унапређивањем услова стајског смештаја, производње сточне хране за зимску исхрану стоке, ветеринарске заштите и других квалитативних компоненти сточарске производње;

- континуално побољшавање материјалних и социјалних услова живљења на селу, повећањем запослености и дохотка сеоског становништва кроз паралелну подршку поларизацију аграрне структуре и развоју туризма и других непољопривредних делатности на селу.

Из свега овога произилази, да је прво и неопходно инвестирање у развој саобраћајне, хидротехничке, енергетске и тржишне инфраструктуре.

4.6. Услови и мере заштите природних добара и непокретних културно-историјских добара и заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи

Услови Министарства здравља-Сектора за инспекцијске послове -Одељења за санитарну инспекцију-Одсек за санитарни надзор Ниш који се морају испунити, а који су прописани следећим правилницима и законима:

Правилник о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору ("Сл. гласнк РС", бр.47/06), Закон о водама ("Сл. гласнк РС", бр.30/10),Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Сл. гласнк РС", бр.92/08), Закон о сахрањивању и гробљима ("Сл. гласнк СРС", бр. 20/77, 24/85, и "Сл. гласнк СРС", бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005.),Правилник о минималним техничким и санитарно-хигијенским условима за уређење и опремање угоститељских објеката ("Сл. гласнк РС", бр.41/10) и Правилник о санитарно-хигијенским условима за објекте у којима се обавља производња и промет животних намирница и предмета опште употребе ("Сл. гласнк РС", бр.6/97 и 52/97).

Заштита непокретног културног наслеђа, добара која уживају претходну заштиту

На основу Закона о културним добрима ("Службени гласник РС",бр. 71/94, 52/11-др.закони, 99/11-др.закон и 6/20) надлежни Завод за заштиту споменика културе из Ниша издаје услове чувања, одржавања и коришћења културних добара и утврђује мере заштите ствари и творевина за које се претпоставља да имају својства од посебног значаја за културу, уметност и историју односно добара која уживају претходну заштиту.

У анализи амбијенталних целина и појединачних садржаја, када је Мездреја у питању, мора се константовати да није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.

Планском документацијом третира се археолошки неистражени простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на

реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова предвиђених Планом.

Мере заштите непокретног културног наслеђа су следеће:

-Није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза

-Да не би дошло до оштећења и ли уништења археолошких налазишта приликом реализације Плана, потребно је урадити израду студије заштите културног и археолошког наслеђа и ратних меморијала са дефинисањем утицаја планирања на културно и археолошко наслеђе.

-Процедура коју треба спровести уколико се наиђе на случајна археолошка налазишта је следећа:

Археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара или научне установе из области археологије, о трошку инвеститора изградње.

Обустава радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе из Ниша.

-Уколико се у току било које врсте грађевинских и других радова на свим облицима инфраструктуре наиђе на било који облик културног или природног добра (археолошки налаз, или налаз геолошког, палеонтолошког или било ког другог порекла) радови се морају зауставити и обавестити надлежне службе заштите (Завод за заштиту споменика културе у Нишу) и предузму све мере како се налазиште не би оштетило или уништило у складу са чланом 109. став 1. Закона о културним добрима.

У случају да се радови планирају или изводе на површини на којој се налази културно добро или добро које ужива претходну заштиту, подносилац захтева је дужан да обезбеди услове Завода, као и да обезбеди средства за претходна археолошка истраживања, заштиту, чување, публикавање и презентацију истог, а што ће се регулисати посебним уговором између Инвеститора и Завода.

-Након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави нове услове-мере заштите од надлежног завода, а који ће се дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања.

-Сва евентуална археолошка спровести у складу са Законом о културним добрима и свим прописима који регулишу област археологије и заштите културног наслеђа у РС и у складу са позитивном праксом из области археологије примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања.

Услови и мере заштите простора

Просторно-плански услови заштите и унапређења животне средине, заштите од техничких катастрофа и ратних разарања уграђени су у концепт планског решења. У оквиру комплекса не налазе се и не планирају садржаји који неповољно утичу на квалитет воде, ваздуха и тла, као и на стварање прекомерне буке.

Мере енергетске ефикасности изградње

Сви нови објекти мора да задовоље услове за разврставање у енергетски разред "А", "А+" или "Б", према енергетској скали датој у Правилнику о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда ("Сл. гласник РС" бр. 69/12).

Препоруке за планирање, пројектовање и изградњу:

-задовољити услов рационалног коришћења смештајног и радног простора, односно да нето површине задовољавају услове и нормативе за одговарајућу намену, број корисника и број запослених;

-водити рачуна о правилној орјентацији просторија; унутрашњу орјентацију смештајних и осталих главних просторија у оквиру објекта прилагодити у највећој могућој мери јужној орјентацији; ка северној страни орјентисати просторије секундарног значаја, као и помоћне просторије;

-препоручује се да се на северној, североисточној и северозападној страни предвиђају прозори величине једнаке или мање од 1/7 површине просторије. На јужној, југоисточној и југозападној страни могу бити прозори величине већи од 1/7 површине просторије, тако да би се могло максимално користити енергија сунца у зимском периоду. Покретном топлотном заштитом треба обезбедити заштиту тих просторија од прекомерног прегревања лети као и од прекомерних губитака кад нема сунца.

-уколико се приликом пројектовања и извођења поштују препоруке дате у погледу орјентације и организације просторија и објеката остварена је могућност за коришћење активних и пасивних система за коришћење сунчеве енергије;

-за све објекте где је предвиђена примена система за коришћење енергије сунца и геотермалне енергије треба урадити техноекономски елаборат;

-техноекономски најприхватљивији системи за коришћење енергије сунца су системи за грејање топле санитарне воде сунчевом енергијом.

Приликом извођења објеката обавезна је:

- примена хидроизолационог материјала;
- примена термоизолационог материјала;
- примена столарије са термоизолованим вакум-стаклом;
- примена косих кровних конструкција и одговарајућег кровног покривача;

Да би се смањила количина потрошње електричне енергије, потребно је користити штедљиве електричне апарате и расвету са штедљивим осветним телима.

4.6.1. Циљеви Плана детаљне регулације

Простор предвиђен за израду ПДР-а је врло значајан за развој подпланинског туризма на Старој планини и очување културне баштине општине Књажевац. Концепција решења овог Плана је одређена на основу природних и стечених услова у границама плана.

Циљ израде ПДР-а је да се простор у оквиру границе Плана заштити и инфраструктурно опреми да би се побољшало и унапредило коришћење овог простора. С'обзиром да се ради о једном од најзначајнијег подручја на Старој планини на територији општине Књажевац, најважније је да се Планом обезбеде услови заштите и коришћења постојећих и новопројектованих објеката инфраструктуре и заштитио целокупан простор од дивље градње.

Посебни циљеви су:

1. Спровођење основних начела заштите животне средине, начела интегралности, превенције и предострожности, очувања природних вредности, начела „загађивач плаћа“ и „корисник плаћа“, подстицајних мера, информисања и учешће јавности, заштите права на здраву животну средину, интегралности, хијерархије и координације, као и најзначајнији циљ спровођења начела одрживог развоја целог подручја.

2. Заштита природних и културних вредности;

3. Развој туризма као основног правца развоја;

4. Изградња саобраћајне и хидротехничке инфраструктуре, у функцији успостављања мреже насеља и бољег функционалног повезивања планског подручја са окружењем;

5. Успостављање система контроле и управљања подручјем (успостављање мониторинга животне средине).

Б (2) Циљеви стратешке процене и индикатори

2.1. Циљеви стратешке процене

Циљеви стратешке процене дефинисани су на основу захтева у погледу заштите животне средине утврђених на нивоу Србије и међународном нивоу (општи циљеви), као и на основу прелиминарне оцене стања животне средине на планском подручју, захтева везаних за животну средину из других докумената (планова, програма, прописа, стратешких докумената), карактеристика плана и планског подручја и предлога заштите у Плану детаљне регулације (посебни циљеви).

2.1.1. Општи циљеви

Циљ обављања Стратешке процене је обезбеђивање заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступку припреме и доношења Плана.

Стратешком проценом проверава се да ли је планским решењима омогућено очување, унапређење и заштита животне средине у складу са стандардима и циљевима који су поставили Планови вишег реда (Просторни план Општине, Просторни план подручја Парка природе и туристичке регије Стара планина), национални програм заштите животне средине и национална стратегија управљања отпадом.

Табела бр. 1:

Општи циљеви стратешке процене

Ознака	Области заштите животне средине	Општи циљеви Стратешке процене
1.	Управљање водама	Створити услове за одржавање и дугорочни развој водног режима на подручју Плана уз рационално коришћење вода у оквиру јединственог система коришћења вода, заштите вода и од вода

2.	Заштита и коришћење земљишта	Релативизирати негативан утицај укупног развоја на обрадиво пољопривредно, шумско земљиште и деградирано земљиште.
3.	Управљање квалитета ваздуха	Минимизирати изложеност становништва загађеном ваздуху.
4.	Климатске промене	Ублажити ефекат стаклене баште
5.	Очување природних добара и биодиверзитета и унапређење предела	Очувати природна добра и биодиверзитет и унапредити предео.
6.	Становништво, насеља	Ублажити негативан и обезбедити позитивне ефекте развоја на демографију и насеља
7.	Економски развој планског подручја	Подстицати економски развој и запосленост.
8.	Инфраструктурни систем	Ублажити негативан утицај неразвијености саобраћајне инфраструктуре, минимизирати негативан утицај дефицитарности водопривредне инфраструктуре
9.	Управљање отпадом	Унапредити третман и одлагање отпада
10.	Заштита културних добара	Очувати значајна културна добра, заштитити незаштићена
11.	Еколошка равнотежа и управљање заштитом животне средине.	Поштовати еколошки праг, унапредити систем управљања заштитом животне средине.

2.1.2. Посебни циљеви

Посебни циљеви Стратешке процене произилазе из посебне намене подручја, могућности његовог развоја и података о стању животне средине и могућим проблемима, а истовремено представљају основ за планирање делатности, функција и садржаја, односно намене површина и коришћење простора у Плану на принципима одрживог развоја.

Табела бр. 2:
Посебни циљеви стратешке процене

Ознака	Посебни циљеви СПУ	Индикатори
1.	Унапредити заштиту од поплава ерозије, бујица, клижења и других видова штетног дејства вода и зауставити и спречити деградацију пољопривредног земљишта	Регулација водотокова
		Пошумљавање
		Хидротехничке мере
2.1.	Очувати обрадиво пољопривредно земљиште	Површине земљишта која се трајно губе за примарну намену

2.2.	Очувати шуме и шумско земљиште	Промена површина шумског земљишта
3.2.	Минимизирати изложеност становништва и туриста зађеном ваздуху	Број дана са прекорачењем граничне вредности емисије Индекси квалитета ваздуха
4.	Очување микроклиматских својстава подручја	Контрола емисије и апсорбције угљен-диоксида Контрола потрошње фосилних горива за грејање
5.	Очувати биодиверзитет	Стање заштићених врста
6.1.	Поправити бројност и структуру становништва	Промена броја и структуре станоништва Број младих породица по насељима
6.2.	Минимизирати утицај на насеља и објекте	Број објеката за рушење
7.	Подстицати економски развој и запосленост	% запослених од радно способног становништва
		%сеоског становништва са допунском делатношћу у непољопривреди
		%становништва запосленог у туризму
8.1.	Минимизирати утицај на путну мрежу	Дужина путева за измештање по деоницама (км) Дужина измештених водотока због путева (км)
8.2.	Минимизирати негативан утицај дефицитарности водопривредне инфраструктуре	Изграђена канализациона мрежа
9.	Смањити количину комуналног отпада који се депонује	% комуналног отпада који се одлаже на санитарну депонију – будућу трансфер-станицу
10.	Очувати значајна културна добра, заштитити незаштићена	Број и значај угрожених објеката културног наслеђа
		Број евидентираних објеката, објеката културног наслеђа које треба заштитити проглашењем и уписом у регистар
		Површине према режимима културне баштине
11.	Поштовати еколошки праг и унапредити систем управљања заштитом животне средине	% буџета намењен заштити животне средине

2.2. Избор индикатора

Индикатор за вршење стратешке процене утицаја, односно за еволуцију утврђених циљева, изабрани су на основу меродавних и суштинских одлика и садржаја области животне средине на коју се процена односи. Они проистичу из општих циљева и представљају директан ослонац за идентификацију и мониторинг посебних циљева СПУ.

При утврђивању циљева Стратешке процене утицаја није се могло избећи, што иначе методологија стратешке процене у земљама Европске уније допушта и примењује преклапање са циљевима заштите животне средине и одрживог развоја.

Б (3) Процена могућих утицаја и мере за смањење негативних утицаја на животну средину

Понуђени предлог Плана је интегралан, са уграђеним одабраним варијантним решењима. Варијантна решења су понуђена и поређења су вршена у радној верзији стратегије.

Процењени су и вредновани значајни могући утицаји предлога Плана на животну средину, имајући у виду постојеће стање и даље природне и социо-економске токове, а у оквирима одрживог развоја.

Понуђена планска решења решавају истовремено све постављене задатке у погледу заштите животне средине. То, претежно кумулативно и синергијско дејство представља главну повољност Плана.

3.1. Детаљна анализа стања животне средине на планском подручју према циљевима Стратешке процене и индикаторима

3.1.1. Досадашњи развој са аспекта одрживости

На основу расположивих података константовано је да је квалитет животне средине на подручју Плана задовољавајући. Проблеми спорадичног нарушавања квалитета неких чиниоца животне средине могу бити у ограниченом обиму. Њихово отклањање или ублажавање обезбеђује се решењима Плана: унапређење, очување и заштита животне средине основа су одрживог развоја, као постављеног циља.

3.1.2. Заштита природних вредности – разматрана питања и проблеми

У Плану предметног подручја разматрана су питања и проблеми заштите животне средине у односу на следеће области:

- природне вредности
- ваздух
- бука
- становништво,
- културно-историјско наслеђе
- инфраструктурне и комуналне објекте
- управљање чврстим комуналним и осталим типовима отпада

На основу процене стања животне средине на подручју Плана, кључни проблеми су следећи:

- неразвијен мониторинг животне средине и промене у простору

- недовољно инвестирање у заштиту животне средине
- лош бонитет земљишта загађеног хемијским материјама и отпадом,
- недовољна инфраструктура за одвођење и пречишћавање отпадних вода,
- слаб квалитет саобраћајне мреже
- деградација и загађивање земљишта

3.2. Приказ варијантних решења Плана

Основни циљ процеса израде Стратешке процене утицаја подразумева заштиту животне средине и обезбеђивање имплементације стратегије одрживог развоја. Резултат процене треба да укаже на могуће негативне утицаје имплементације планских решења и да предложи мере за умањење или избегавање негативних утицаја. У даљем поступку израде Стратешке процене разматраће се две основне варијанте:

- 1) варијанта да се не усвоји и не имплементира План
- 5) варијанта која заступа усвајање и имплементацију Плана

Стратешка процена утицаја разматра варијанту просторног развоја без примене Плана и просторног развоја са применом Плана са посебним уважавањем свих сектора планског развоја.

3.2.1. Варијанта 1: Просторни развој подручја без примене Плана

Уколико се у планском периоду не спроведе План, досадашње неповољне тенденције у заштити, развоју и коришћењу простора предметног подручја ће се наставити вероватно према следећем сценарију:

- недовољна заштита културно-историјског наслеђа;
- неконтролисана изградња објеката супраструктуре;
- недовољна заштита природе и природних вредности;
- недовољна заштита ваздуха

3.2.2. Варијанта 2: Просторни развој подручја са применом Плана

Основна предност Плана је што се њиме поставља и афирмише јединствен модел одрживог развоја планског подручја, усклађен са утврђеним општим интересом заштите природних вредности и животне средине Планског подручја. Примена Плана подразумева следећи сценарио одрживог развоја:

- очување културно-историјског наслеђа;
- развој саобраћајне инфраструктуре
- развој комуналне инфраструктуре
- очување природних ресурса и њихово рационално коришћење
- санација деградираних подручја
- евакуација и пречишћавање отпадних вода и управљање отпадом

Варијанта 1. Просторни развој подручја без примене Плана

Циљеви Стратешке процене

1. Подстицати економски развој и запосленост;
2. Ублажити негативан утицај неразвијености саобраћајне инфраструктуре; минимизирати негативан утицај водопривредне инфраструктуре;
3. Унапредити третман и одлагање отпада;
4. Очувати значајна културна добра, заштитити незаштићена;
5. Ублажити негативан и обезбедити позитивне ефекте развоја на демографију града;
6. Очувати природна добра и биодиверзитет и унапредити предео;
7. Ублажити ефекат стаклене баште;
8. Поштовати еколошки праг, унапредити систем управљања заштитом животне средине;
9. Минимизирати изложеност становништва загађеном ваздуху

Табела бр. 3:

Област	Сценарио тренда развоја	Циљеви Стратешке процене								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Заштита природе и природних вредности	Угрожавање земљишта од водне ерозије, бујице, поплаве и клизишта загађивање ваздуха и вода. Угрожавање био и геодиверзитета због непланске изградње супраструктуре и инфраструктуре	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Заштита животне средине	Неконтролисано повећање обима саобраћаја, неконтролисано коришћење водних ресурса, неконтролисано депоновање отпада, непостојање мониторинга параметара квалитета средине, непланска изградња	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Заштита непокретних културних добара	Пропадање и рушење објеката, губљење аутентичне културне баштине, угрожавање археолошке грађе нестручном обрадом терена	-	-	-	-	-	0	0	0	0
Саобраћајна инфраструкт	Неповољни технички елементи постојећих	-	-	-	-	-	-	0	0	-

ура	саобраћајница, недовољно одржавање саобраћајница											
Воде и водопривре дна инфраструкт ура	Губици у дистрибутивним системима, нерацион. потрошња воде, неконтролисано испуштање отпадних вода, недовољан развој канализац. система загађивање река, бујични процеси, угрожавање водотока	-	-	0	-	-	-	0	-	-		
Електроенер гет. инфраструкт ура	Неквалитетно електроснабдевање подручја,	-	-	0	-	-	0	0	0	0		
Телекомуник ациона инфраструкт ура	Пропадање технички застареле мреже, низак степен дигитализације мреже	-	0	0	0	-	0	0	0	0		
Комунална опрема	Непостојање савремене санитарне депоније неконтролисано одлагање отпада	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

Значење симбола: + укупно позитиван утицај;
- укупно негативан утицај;
0 нема директног утицаја

Варијанта 2. Просторни развој подручја са применом Плана

Табела бр. 4:

Област	Сценарио тренда развоја	Циљеви Стратешке процене									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Заштита природе и природних вредности	Угрожавање земљишта од водне ерозије, бујице, поплаве и клизишта, загађивање ваздуха и вода, угрожавање био и геодиверзитета због непланске изградње супраструктуре и инфраструктуре	0	+	+	+	+	+	+	+	+	
Заштита животне средине	Неконтролисано повећање обима саобраћаја, неконтролисано коришћење водних ресурса, неконтролис. депоновање отпада, непостојање мониторинга	0	+	+	0	+	+	+	+	+	

	параметара средине, изградња квалитета непланска											
Заштита непокретних културних добара	Пропадање и рушење објеката, губљење аутентичне културне баштине, угрожавање археолошке грађе нестручном обрадом терена	+	+	0	+	+	0	0	0	0		
Саобраћајна инфраструктура	Неповољни технички елементи постојећих саобраћајница, недовољно одржавање саобраћајница	+	+	+	0	+	0	0	0	0		
Воде и водопривредна инфраструктура	Губици у дистрибутивним системима, нерацион. потрошња воде, неконтролисано испуштање отпадних вода, недовољан развој канализационог система, загађивање река, бујични процеси, угрожавање водотока	+	+	+	0	+	+	+	0	0		
Електроенергет. инфраструктура	Неквалитетно електро снабдевање подручја	+	0	0	0	+	0	0	0	0		
Телекомуникац. инфраструктура	Пропадање технички застареле мреже, низак степен дигитализације мреже	+	0	0	0	+	0	0	0	0		
Комунална опрема	Непостојање савремене санитарне депоније, неконтролисано одлагање отпада	0	0	+	0	0	0	+	+	+		

Значење симбола: + укупно позитиван утицај;
- укупно негативан утицај;
0 нема директног утицаја

3.3. Поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења

Уколико се решења дата Планом не реализују и развој настави по досадашњем тренду, могу се очекивати негативни ефекти у већини планских сектора у односу на циљеве Стратешке процене утицаја на животну средину.

Примена Плана ће условити развој са позитивним ефектима у готово свим планским секторима и отклањање запажених негативних тенденција. У току примене Плана неопходно је вршити мониторинг индикатора који показују потенцијалне негативне утицаје на животну средину.

На основу изнетог може се закључити, да је варијанта примене предложеног Плана знатно повољнија у односу на варијанту да се План не примењује.

3.4.Процена утицаја Плана и програма на животну средину

3.4.1.Критеријуми за процену утицаја и планска решења обухваћена проценом

По избору варијантног решења одређују се карактеристике могућих утицаја (на основу утврђених критеријума врши се процена: вероватноће утицаја, просторне димензије утицаја, трајање утицаја и њихових последица, величине могућих утицаја на животну средину).

Значај утицаја на животну средину планских решења предложене варијанте, процењује се на основу наведених критеријума тј. карактеристика утицаја.

Критеријуми за вероватноћу утицаја:

Табела бр. 5:

Вероватноћа утицаја	Ознака
100% (известан)	И
> 50% (вероватан)	В
< 50% (могућ)	М
> 1% (није вероватан)	Н

Критеријуми за карактер утицаја (трајање утицаја и последица):

Табела бр. 6:

Трајање утицаја	Ознака
Повремени – привремени (краткотрајни)	К
Дуготрајни	Д

Критеријуми за просторну димензију утицаја:

Табела бр. 7:

Просторна димензија утицаја	Ознака
Глобални утицај	Г
Државни (национални)	Н
Регионални	Р
На подручју Плана	П
Локални (на делу планског подручја)	Л

Критеријуми за величину утицаја:

Табела бр. 8:

Величина утицаја	Ознака
Врло повољан (велики-позитиван)	+3
Повољан (већи-позитиван)	+2
Мањи позитиван	+1
Без утицаја или је утицај нејасан	0
Мањи негативан	-1
Неповољан (већи - негативан)	-2
Критичан (велики – негативан)	-3

Експертски приступ је да су за планско подручје значајни они (негативни или позитивни) утицаји планских решења који су:

- извесни или вероватни;
- са дуготрајним утицајем (последицама);
- на регионалном или планском нивоу подносе велики или већи утицај;
- на локалном нивоу подносе велики утицај

Критеријуми за процену значаја утицаја:

Табела бр. 9:

Вероватноћа Утицаја	Просторна димензија утицаја	Величина утицаја	Ознака процењених значајних утицаја
Известан или вероватан	Регионални ниво	Велики позитиван утицај	В (И) Р + 3
		Велики позитиван утицај	В (И) Р + 2
		Велики негативан утицај	В (И) Р - 3
		Велики негативан утицај	В (И) Р - 2
	Подручје Плана	Велики позитиван утицај	В (И) П + 3
		Велики позитиван утицај	В (И) П + 2
		Велики негативан утицај	В (И) П - 3
		Велики негативан утицај	В (И) П - 2
	Локални ниво	Велики позитиван утицај	В (И) Л + 3
		Велики негативан утицај	В (И) Л - 3

3.4.2.Процена утицаја планских решења на животну средину

Табела бр. 10:

Ознака	Планско решење
--------	----------------

1.	Заштита природе и природних вредности
2.	Заштита животне средине
2.1.	Унапређење и заштита квалитета животне средине
2.2.	Заштита квалитета вода
3.	Заштита непокретних културних добара
3.1.	Заштита и презентација непокретних културних добара и њихове заштићене околине
4.	Саобраћајна инфраструктура
4.1.	Изградња и модернизација улица
5.	Хидротехничка инфраструктура
5.1.	Побољшање и развој система водоснабдевања
5.2.	Развој система за канализацију и пречишћавање отпадних вода
6.	Енергетска инфраструктура
6.1.	Напајање електричном енергијом свих објеката
6.2.	Проширење мреже напојних и дистрибутивних електроенергетских објеката
7.	Телекомуникациона инфраструктура
7.1.	Проширење мреже телекомуникационе инфраструктуре
8.	Комунални садржаји
8.1.	Управљање комуналним отпадом
9.	Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану и заштиту од елементарних непогода
9.1.	Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану
9.2.	Коришћење и уређење простора од интереса за заштиту од елементарних непогода

3.4.3.Процењени могући негативни утицаји Плана на животну средину и планске мере за њихово ублажавање

У случају нултог развоја, тј. код варијанте спровођења Плана, негативни утицаји ће се испољити у свим секторима развоја.

Негативни утицаји изазвани конкретним планским решењима, се не очекују. У току спровођења плана могу се јавити негативни неочекивани утицаји као акциденти или од природних непогода.

Планске мере за ублажавање односе се на сталну контролу ефеката.

3.4.4.Процењени позитивни утицаји Плана на животну средину и планске мере за њихово увећање

На основу спроведених оцена утицаја планских решења могуће је извести следеће закључке:

-Унапређење и заштита квалитета животне средине ће имати значајан позитивни, дуготрајни, директни кумулативни утицај на:унапређење предела, и индиректан утицај на унапређење информисања јавности о питањима животне средине;

- Заштита вода ће имати позитивни дуготрајни, директни ефекат на заштиту здравља становника, смањење загађења и очувања квалитета и квантитета земљишта, загађења воде до нивоа који не нарушава природне системе и смањење контаминације тла;
- Изградња и модернизација саобраћајне инфраструктуре;
- Водоснабдевање и каналисање отпадних вода;
- Напајање електричном енергијом планираних садржаја;
- Интегрално управљање комуналним отпадом у концепту дисперзоване изградње садржаја имаће дуготрајне, кумулативне директне ефекте на организовање адекватног управљања чврстим комуналним отпадом, заштиту здравља становника и стварање услова за здрав живот.

3.5. Начин на који су при Стратешкој процени утицаја узети у обзир елементи животне средине и карактеристике утицаја

3.5.1. Начин на који су при Стратешкој процени утицаја узети у обзир елементи животне средине

Чиниоци животне средине су: вода, ваздух, земљиште, клима, јонизујуће и нејонизујуће зрачење, бука и вибрације, биљни и животињски свет, станишта и биодиверзитет, заштићена природна добра, становништво, здравље људи, насеља, културно-историјско наслеђе, инфраструктурне мреже и објекти и други објекти.

Чиниоци животне средине одређени су при утврђивању методолошког приступа за прву групу критеријума и послужиле су као основ за вредновање животне средине, а биће и кључни елементи за управљање њом. Саставни су део сваког корака Стратешке процене утицаја и елемент сваког поглавља овог Извештаја.

Код анализе постојећег стања животне средине указано је на затечено стање и квалитет сваког њеног чиниоца појединачно, а затим извршена оцена стања и процена утицаја и њихово појединачно, кумулативно и синергијско дејство на укупну животну средину или на појединачне чиниоце.

Код процене будућег стања и квалитета животне средине (као последице планских решења) примене по секторима развоја су оквири у којима су процењени утицаји деловања Плана на сваки чиниоц животне средине појединачно. Чиниоци животне средине и области који могу бити изложени значајним утицајима уочени при анализи стања, дефинисани су Одлуком о изради стратешке процене, као питања заштите животне средине која се разматрају у оквиру израде Стратешке процене:

- Рационално коришћење и заштита природних ресурса од загађивања и деградације;
- Заштита од ерозије и бујица;
- Заштита од утицаја туризма, саобраћаја и енергетике;
- Спречавање неконтролисане изградње;
- Адекватан третман отпада и отпадних вода;

- Побољшање квалитета живота на планском подручју;
- Заштита од елементарних непогода и удеса

Приказ разлога за изостављање одређених питања из поступка Стратешке процене

У складу са Одлуком о изради стратешке процене, у оквиру Стратешке процене посебно се не разматрају следећа питања животне средине:

- Заштита ваздуха од загађења, обзиром, да је утицај процењен као могући и локални код саобраћаја и енергетике, па је питање разматрано у оквиру заштите ових области;

При одлучивању о питањима животне средине, поштовани су прибављени услови и мишљења изнета у претходним консултацијама. Анализирано је стање животне средине, идентификовани су постојећи утицаји на чиниоце животне средине, међусекторски узроци деградације животне средине и утицаји привредних сектора на животну средину и процењени су могући природни и социо-економски утицаји. Предложена су варијантна решења за спречавање неких могућих негативних утицаја и извршено опредељење за најповољнија, којима се оптимизирају могући утицаји (спречавају евентуални негативни или минимизирају њихови ефекти, а подстичу се позитивни утицаји).

3.5.2. Начин на који су при Стратешкој процени узету у обзир карактеристике утицаја

Карактеристике утицаја за актуелно планско подручје могу бити: вероватноћа, интензитет, сложеност (реверзибилност), трајање, учесталост, понављање, локација, број изложених становника, прекогранична природа утицаја, кумулативна и синергијска природа утицаја.

Карактеристике могућих утицаја одређене су при утврђивању методолошког приступа, за другу групу критеријума, за утврђивање значајних утицаја и њихових потенцијалних последица по животну средину. Спречавање или значајно ублажавање стања значајних негативних утицаја, евидентираних у постојећем стању или могућих као акциденти или последица природних појава, као и подстицање позитивних утицаја, сматрају се значајним позитивним утицајем Плана.

Карактеристике утицаја идентификоване су увидом на терену, или преузете из постојеће студијске и планске документације. Приказане су у прилогу постојећег стања животне средине и коришћене у утврђивању будућег стања животне средине.

При Стратешкој процени утицаја узети су у обзир они утицаји (позитивни или негативни) који су за планско подручје значајни, тј. утицаји који су извесни или вероватни (И,В), са дуготрајним утицајем или последицама (Д), који су на регионалном или планском нивоу (Р,П) велики или већи (+3, -3; +2, -2), као и они који су на локалном нивоу (Л) велики (+3, -3).

3.5.3. Кумулативна и синергијска природа утицаја

Најзначајнија карактеристика утицаја на планском подручју је њихова кумулативна и синергијска природа.

Неке активности истовремено се одржавају на више супстрата животне средине, а на један субстрат може истовремено утицати више активности. Планска решења и мере су предложени, тако да имају кумулативно и синергијско дејство на више супстрата животне средине.

Утврђивање оријентационе границе грађевинског подручја спречава неконтролисану изградњу објеката супраструктуре и инфраструктуре, нестручно ископавање археолошког блага као и трајно губљење шумског земљишта.

Утврђивањем локације и услова за санитарно опремање депонија, комуналног отпада, спречава се загађење и омогућава заштита, очување и унапређење квалитета земљишта, вода и ваздуха, обезбеђује ревитализација деградираниог земљишта и штити од евентуалног деградирања.

Изградњом система за каналисање и пречишћивача отпадних вода, штите се воде и земљиште од загађења и чува квалитет ваздуха.

Зелени коридори и техничке мере (одводни канали) предвиђени уз саобраћајнице омогућавају заштиту од акцидената.

Планска решења су конципирана тако да служе заштити, очувању и унапређењу свих супстрата животне средине, односно одрживом развоју укупног подручја.

Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама, битни за израду стратешке процене са становишта циљева и процене могућих утицаја

У току израде Плана детаљне регулације вршене су консултације са представницима:

- ЈП “Србија шуме” Београд;
- ЈП Путеви Србије-Београд;
- ЈП „Србијаводе“ – Неготин;
- Завод за заштиту природе Србије – РЈ Ниш;
- Министарство за заштиту животне средине
- Завод за заштиту споменика Ниш
- Министарство одбране
- Министарство унутрашњих послова – Одсек противпожарне полиције
- Републички сеизмолошки завод
- РХМЗ
- Републичка санитарна инспекција
- ЈКП „Стандард“ – Књажевац
- ЈП за дистрибуцију електричне енергије „Електротимок“ Зајечар
- Телеком Србије

Консултације су коришћене за постављање циљева израде Плана у области заштите и процене могућих утицаја у погледу вероватноће, локације и значаја. Сугестије са консултација су уграђиване у планска решења, а о резултату су поменуте установе давале мишљења. Таквом стручном сарадњом омогућено је да се планским решењима изврши оптимизирање могућих утицаја.

Г (4) Смернице за израду стратешке процене утицаја планова на нижим хијерархијским нивоима и процена утицаја пројеката на животну средину

Према Закону о стратешкој процени утицаја, Извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове или програме на нижим хијерахијским нивоима, које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процена утицаја пројеката на животну средину, одређују аспекте заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.

Коначне одлуке о потреби и врсти процене утицаја планова, програма и пројеката на животну средину планског подручја доносиће се појединачно, на основу критеријума утврђених законом и подзаконским актима из домена заштите животне средине. Општи интерес је да се процене сведу на реалан оквир, уз уједначавање значења и степена примене критеријума прописаних за стратешку процену утицаја.

Д (5) Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана (мониторинг)

Успостављање ефикасног мониторинга предуслов је остваривања циљева Плана у области заштите животне средине, односно циљева стратешке процене утицаја и представља један од основних приоритета имплементације Плана.

Праћење стања животне средине уређено је Законом и подзаконским актима. Кључне области мониторинга су биодиверзитет, геонаслеђе, предео, шуме, ваздух, вода и земљиште.

Систем мониторинга оперише са два главна извора информација:

- Подацима о животној средини прибављеним у поступку израде, лиценцирања и реализације различитих пројеката на планском подручју (водоснабдевања, канализације, саобраћаја, енергетике, пројеката заштите, санације и унапређења биодиверзитета, геонаслеђа, шума, земљишта и др.).

- Подацима заснованим на прописима и утврђеним различитим програмима редовног мониторинга животне средине на републичком и локалном нивоу.

Сходно Закону, главна одговорност за планирање и спровођење мониторинга животне средине је на јединицама локалне самоуправе, односно Општинама.

5.1. Мониторинг система за контролу квалитета вода

Основни документ за мониторинг квалитета вода је Програм систематског испитивања квалитета вода који се на основу Закона о водама, утврђује Уредбом Владе на почетку календарске године за текућу годину. Програм реализује РХМЗ обухвата: месечна, недељна или дневна мерења и осматрања водотока, водоакумулације и изворишта од посебног значаја; једнократна годишња испитивања квалитета седимената; и годишња испитивања подземних вода.

На подручју Плана, у непосредној околини и релевантном просторном окружењу не налазе се пунктови на којима се врши узорковање и испитивање квалитета вода.

Мониторинг водних објеката који служи водоснабдевању становништва врше надлежни Заводи за заштиту здравља, а обим и врста тог мониторинга прилагођавају се динамици реализације планских решења у домену водоснабдевања, везано за туристичку изградњу.

5.2 Мониторинг система за контролу квалитета ваздуха

Стандарди и методе мониторинга ваздуха прописани су Правилником о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података („Сл. Гласник РС“ бр. 54/92, 30/99, 19/06,36/09, 10/13), донетог на основу Закона о заштити животне средине.

Предмет систематског мерења су одређене неорганске материје, таложне материје из ваздуха, тешки метали у суспендованим честицама, органске материје и канцерогене материје. На подручју Плана односно, у његовој околини, не налазе се станице из мреже за мерење имисије основних загађујућих материја. Због важности планског подручја, поред споменутог програма Владе, програмима мониторинга животне средине, које ће донети надлежне општине, биће предвиђена повремена или сезонска мерења вредности имисије у већим туристичким центрима и поред главних саобраћајница. Те програме ће реализовати РХМЗ и окружни Завод за заштиту здравља.

5.3. Мониторинг система за контролу квалитета земљишта

Праћење стања тла у односу на ерозионе процесе, посебно спирање и акумулирање материјала дејством воде, значајан је инструмент заштите земљишта, што је као експлицитна обавеза уграђено у Закон о пољопривредном земљишту и Закон о шумама и као начелна обавеза у Закон о заштити животне средине. С' обзиром на то да очекивана реализација појединих планских решења индикује појаву процеса водне ерозије на мањим површинама, (услед непрописне изградње инфраструктуре и путева), спровођење мониторинга биће обавеза одговарајућих надлежних субјеката јединица локалне самоуправе, када је у питању грађевинско и пољопривредно земљиште на планском подручју у целини.

5.4. Мониторинг природних вредности

Основни циљ је успостављање система праћења стања биодиверзитета, односно природних станишта и популација дивљих врста флоре, фауне и гљива, превасходно осетљивих станишта и ретких, угрожених и ендемских врста. У овој области мониторинга значајно је и праћење стања и промена предела и објеката геонаслеђа. Сва три споменута аспекта мониторинга у делокругу су овлашћења и обавеза Завода за заштиту природе Србије који те послове обавља на основу Закона о заштити природе (“Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-испр. и 14/16) и према средњорочном и годишњим програмима заштите природних добара, на које сагласност даје Влада, односно ресорно Министарство.

5.5 Права и обавезе надлежних органа

Комплексност природних вредности и сложеност међусобних односа природних и антропогених појава захтевају усаглашеност са међународним стандардима из ове области. То се пре свега односи на Програм УН за животну

средину (УНЕП), који кроз Глобални систем мониторинга животне средине (ГЕМС) и Система управљања подацима у служби мониторинга по географском принципу (ГРИД), уводе интегрисане податке по појединим специфичним проблемима животне средине, што олакшава израду регионалних, националних и локалних система мониторинга.

Влада Србије обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине у складу са Закономима који ову област регулишу и доноси програм мониторинга за период од две године.

Општина Књажевац доноси програм мониторинга на својој територији (који мора бити усклађен са програмом за територију Србије) и обезбеђују финансијска средства за његово спровођење; у оквиру ових мониторинга, методологија праћења и мерења основних компоненти екосистема са аспекта очувања животне средине мора се ускладити са директивама ЕУ и препорукама Светске здравствене организације.

Влада утврђује критеријуме и мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења.

5.6. Поступање у случају појаве неочекиваних утицаја

Неочекивани негативни утицаји могу бити услед природних сила (односно елементарних непогода – земљотреса, поплава), или услед људске делатности (акциденти у саобраћају).

У случају непосредне опасности или у току елементарних непогода, зависно од врсте утицаја, морају се предузети мере утврђене одговарајућим законима и прописима или одлукама локалне заједнице и штабова цивилне заштите, у прописаном поступку.

Концепт заштите од земљотреса заснован је на стварању планерских и пројектних грађевинских техничких услова за минимизирање људских жртава и материјалне штете, јер се апсолутна заштита од земљотреса не може постићи.

Концепт заштите од поплава заснован је на доследној примени постојећих планова редовних и ванредних мера, зависно од хидролошких услова и проглашавања мера на основу редовних мерења и хидролошких осматрања од стране РХМЗ.

Како се саобраћајницама које пролазе кроз планско подручје не транспортују отрови, опасни или експлозивни материјали, утицаји од акцидентата су могући само у зони пута.

Ћ (6) Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради Стратешке процене утицаја

6.1.Опис методолошког приступа

Примена методологија Стратешке процене и израде Извештаја о стратешкој процени и Закону о заштити животне средине (“Службени гласник РС”, бр.135/04, 36/09 и 72/09-43/11- Уставни суд), Закон о процени утицаја на животну средину (“Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09 и 14/16), као и на пракси стратешке процене у Европи, уграђене у Практично упутство за примену

EU Direktive 2001/42/EC на урбанистичке и просторне планове и у Упутства ECDGXI за процену индиректних и кумулативних утицаја и интеракције утицаја.

Општи методолошки поступак произашао је из Одлуке о изради Стратешке процене, којом је, на основу посебног третмана подручја карактеристика овог Плана (његовог значаја за заштиту животне средине и одрживи развој; значај Плана за даљу разраду; евидентирања дугорочних и интензивних негативних утицаја) утврђен обим и садржај Стратешке процене.

Како информациона основа о животној средини ни систем индикатора о њеној заштити нису стандардизовани, еколошке смернице за планирање дате су у односу на процењено стање животне средине. На основу планираних решења дефинисане су еколошке смернице за спровођење плана и имплементацију, тј. за даљи одрживи развој подручја.

Примењени метод израде Стратешке процене подразумевао је идентификовање проблема и дефинисање мера заштите животне средине, а реализован је кроз међусобно повезане оперативне фазе са повратним дејством (засноване на Закону о Стратешкој процени и пракси стратешке процене у Европи):

- утврђивање полазних основа; на основу прелиминарне оцене стања животне средине, захтева и циљева заштите животне средине из других планова, програма, стратешких докумената, као и карактеристика плана и планског подручја и дефинисаних питања заштите животне средине у плану, припремљени су

- циљеви Стратешке процене; успостављена је веза између циљева плана и планских решења са циљевима Стратешке процене, посебни циљеви су разрада општих, а на основу циљева су изабрани индикатори уз ослањање на индикаторе Европске агенције за животну средину;

- процењене су варијанте развоја планског подручја са аспекта заштите животне средине;

- извршена је процена утицаја планских решења на животну средину и дефинисане су мере за спречавање и ограничавање негативних и увећање позитивних утицаја као и правила заштите животне средине;

- предложен је програм мониторинга за спровођење плана;

Методолошки, критеријуми су основ за вредновање животне средине и кључни елементи управљања животном средином. Критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја и њихових могућих последица по животну средину, формиран су на основу увида стања на терену и на основу доступне информационе основе и постојеће просторно-планске, урбанистичке и студијске документације.

Критеријуми су:

- карактеристике Плана: његов значај за заштиту животне средине и одрживи развој: могући утицаји на чиниоце животне средине (ваздуха, воде, земљишта, микроклиматске карактеристике, биљни и животињски свет, станишта и биодиверзитет, заштићена природна и културна добра, становништва, инфраструктурне системе, створене вредности; утицај плана на друге планове);

- карактеристике могућих утицаја: кумулативна и синергијска природа утицаја; ризици по људско здравље и животну средину; деловање на области од природног, културног и другог значаја; деловање на деградирана подручја; величина и значај утицаја (величина утицаја је процена штете или користи од процењеног деловања на животну средину; значај утицаја је простор који може

бити изложен деловању промена у животној средини); карактер утицаја односно утицаја (значајни за доношење одлуке у току израде плана, до момента усвајања).

Извештај о стратешкој процени утицаја ради се за подручје Плана детаљне регулације, на основу расположивих података, постојеће просторно-планске и студијске документације, експертске процене стања животне средине и процене могућих утицаја планираних решења на животну средину, и стечених искустава и знања.

Извештај о стратешкој процени утицаја ставља се на јавни увид истовремено са Предлогом Плана детаљне регулације.

6.2. Приказ околности у поступку Стратешке процене

У складу са одредбама члана 26. Закона о стратешкој процени, донета је Одлука о изради стратешке процене за План детаљне регулације која је у фази Предлога, на основу које је Стратешка процена официјелно обављена и сачињен Извештај. Како је План детаљне регулације рађен са циљем да се обезбеди укупна заштита простора, и да заштита буде оквир мултидисциплинарног развоја, планска решења су резултат оцене постојећег стања и перманентног идентификовања проблема и одлучивања о могућим променама животне средине услед природних и људских активности, вршених током припреме и израде плана од стране чланова стручног тима и представљају њихова експертска мишљења о оптимизирању утицаја планским решењима.

E.(7) Начин одлучивања о плану, варијантним решењима, Стратешкој процени утицаја и начин на који су питања животне средине укључена у План

7.1. Приказ начина одлучивања

Члан 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинише обавезу прибављања мишљења заинтересованих органа и организација на извештај о стратешкој процени, који своје мишљење дају у року од 30 дана. Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему Плана обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени (члан 19.). Тај орган обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину Извештаја и достављених мишљења, као и о времену и месту одржавања јавне расправе у складу са Законом којим се уређује поступак доношења Плана.

Орган надлежан за припрему Плана израђује извештај о учешћу заинтересованих органа и организација у јавности који садржи сва мишљења о стратешкој процени утицаја, као и мишљења сакупљених у току јавног увида и јавне расправе Плана. Извештај о стратешкој процени утицаја доставља се заједно са Извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи, органу

надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. Оцењивање се врши према критеријумима из закона.

7.2. Опис разлога одлучујућих за избор ПГР-а са аспекта разматраних варијантних решења

У I фази израде Плана детаљне регулације, тј. у оквиру израде Стратешке процене утицаја разматрано је и варијантно решење нереализовања плана.

а) Нереализовање плана као варијантно решење-варијанта нултог развоја у еколошком и социо-економском погледу подразумева стагнацију и деградацију. Последице би биле: неконтролисано загађење- пре свега воде (услед недовољно развијене комуналне инфраструктуре, бесправне градње, неконтролисаног одлагања отпада), опадање квалитета воде и ризици при коришћењу за пиће, деградирање земљишта (услед недовољно развијене комуналне инфраструктуре, бесправне градње, неконтролисаног одлагања отпада), опадање квалитета воде и ризици при коришћењу за пиће; деградирање земљишта (услед ерозије, бујица са појавом клизишта, могућег загађења пестицидима и од несанитарне депоније).

б) Развијена решења подразумевају напредак у еколошком и социо-економском погледу.

-Демографским пројекцијама понуђене су варијанте утврђене применом аналитичког метода. Резултати пројекције становништва у обе варијанте показују да ће се наставити процес депопулације на планском подручју, а разлике у прогнозираном броју становника нису значајне с'обзиром да би претпостављени виши ниво фертилитета имао утицаја само на изванредан пораст младог становништва (до 15.година). За морталитет према старости и полу је претпостављено да ће се задржати према скраћеним апроксимативним таблицама морталитета за 2000/2001. годину (СЗС Београд). У прогнозама се рачунало са претпоставком да ће миграциона кретања бити избалансирана.

1. Нижа варијанта се заснива на хипотези да ће се општа стопа фертилитета задржати на постојећем (ниском) нивоу од 40 промила. Старосна структура становништва се у просеку неће битно променити, постиже се извесни пораст учешћа млађег и средовечног, као последица утицаја смртности.

2. Средња варијанта;

3. Виша варијанта се заснива на хипотези да ће се општа стопа фертилитета до 2015. године задржати на нивоу од 40 промила а у даљем периоду повећати на 60 промила. Према вишој варијанти у којој се рачуна са повећаним обимом рађања, депопулација би била нешто успоренија (број становника за 6% већи у поређењу са нижом варијантом), што не би довело до преокрета ка позитивном расту укупног становништва, али би дугорочно имало несумњив утицај на ревитализацију старосне структуре и ниво репродукције.

Разлози одлучујући за избор датог плана са аспекта разматраних варијантних решења су:

-Опредељење за развојно решење објективно нема алтернативе, што је утврђено још код дефинисања основног циља Плана детаљне регулације и дефинисања општих циљева Стратешке процене, а потврђено и проценом ефеката развојног решења и сценарија нереализовања плана. Заштита животне средине постављена је за оквир укупног развоја (подразумева се и очување вредних делова као и заустављање деградације и унапређење деградираних делова животне средине).

7.3. Приказ начина на који су питања животне средине укључена у изради ПДР-а

Планерски приступ изради Плана детаљне регулације био је да заштита животне средине буде оквир укупног развоја планског подручја.

С обзиром на карактер планског подручја и врсту плана и на такав планерски приступ, у сврху планерских опредељења, стручни тим који израђује План детаљне регулације је у току свих припремних и планерских активности, сагледавања постојећег стања животне средине и могућих промена, вршио са аспекта очувања и заштите. Експертска мишљења о садашњем стању животне средине, могућих промена у животној средини услед социо-економског и просторног развоја или међусекторских узрока деградације и о потреби планске интервенције ради заштите, очувања и унапређења животне средине, била су присутна код свих активности током израде плана, што је резултирало планерским опредељењима и дефинисањем еколошких решења у оквиру Плана детаљне регулације. Тешкоће у оваквом поступку произилазе из неразвијеног система мониторинга за животну средину и непотпуне информационе и документационе основе.

Након анализе стања и утврђивања стратегије развоја, План је утврдио просторне услове за даљи одрживи развој. Како је заштита оквир будућег развоја подручја, правила коришћења и уређења су за сваки сектор развоја утврђивања истовремено, у оквиру утврђених зона заштите и у зависности од прописаног режима заштите.

Код сваког чиниоца природне и створене средине и за сваки сектор социо-економског развоја и пре утврђивања сваке појединачне намене простора, разматрани су:

-услови очувања, унапређења и заштите вредних делова животне средине

-заустављање деградације и ревитализација деградираних подручја

-превентивна заштита потенцијално угрожених подручја

-могући акциденти

Начин разматрања наведених питања и одлучивања о њима при утврђивању планских решења, а и приликом обављања стратешке процене, зависно је од постојећих података студијске документације.

Значајна је чињеница да нису вршена осматрања ни мерења стања елемената животне средине и да није успостављен мониторинг ниједног чиниоца животне средине.

Прибављени услови и претходне консултације од значаја за израду
Плана и Стратешку процену утицаја

У поступку израде Плана детаљне регулације тражени су услови за израду од организација и органа који су по Закону имали обавезу да их припреме. Условне су достављала следећа министарства, институције и предузећа:

- ЈП “Србијашуме” управљачи Старе планине
- ЈП Путеви Србије
- Завод за заштиту природе;
- Министарство за заштиту животне средине;
- Завод за заштиту споменика културе
- ЈВП „Србијаводе“
- Министарство одбране
- Министарство унутрашњих послова-одсек противпожарне полиције
- Републички сеизмички завод
- РХМЗ
- Републичка санитарна инспекција
- ЈКП „Стандард“ - Књажевац
- ЈП за дистрибуцију електричне енергије „Електротимок“ Зајечар
- Телеком Србије

Консултације су вршене у току израде Плана детаљне регулације и Извештаја о стратешкој процени утицаја.

У току израде Плана детаљне регулације, о питањима животне средине вршене су консултације са претставницима:

- ЈП “Србијашуме” управљачи Старе планине
- Завод за заштиту споменика културе
- Министарство за заштиту животне средине
- ЈВП „Србијаводе“
- ЈП Путеви Србије

У формирању варијантних решења и избору оптималних учествовали су:

- Ресорне службе и предузећа Општине Књажевац
- Комисија за планове-Књажевац

У току израде Извештаја о стратешкој процени извршене су додатне консултације са представницима:

- Завод за заштиту природе Србије-РЈ у Нишу

- Министарство за заштиту животне средине
- Завод за заштиту споменика културе- Ниш
- ЈП “Србијашуме” управљачи Старе планине

Ж (8) Учесће надлежних органа, организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени

У складу са чланом 18. Закона о стратешкој процени, орган надлежан за припрему Плана детаљне регулације дужан је да о овом Извештају о стратешкој процени утицаја, затражи мишљења од заинтересованих органа и организација. За заштиту планског подручја и имплементацију Плана детаљне регулације, од значаја је нарочито да се прибаве мишљења од надлежних ресорних министарстава.

У складу са чланом 19. Закона о стратешкој процени и члана 81. Закона о заштити животне средине (“Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-одлука УС и 14/16), учешће јавности се обезбеђује разматрањем Извештаја о стратешкој процени у оквиру излагања Плана детаљне регулације на јавни увид и одржавања јавне расправе у зградама Скупштине општине Књажевац. Тиме се спроводи и начело информисања и учешћа јавности.

У складу са члановима 20, 21 и 22. Закона о стратешкој процени утицаја, орган надлежан за примену Плана детаљне регулације дужан је да сачини извештај о учешћу заинтересованих органа и учешћа јавности и на основу њега прибави оцену и сагласност органа надлежног за послове животне средине на основу којих се усваја План детаљне регулације.

3. (9) Резиме Стратешке процене и закључак

Предлог Плана детаљне регулације урађен је на основу тумачења постојећих утицаја на животну средину и процене могућих утицаја социо-економског развоја на животну средину. Одлука о изради стратешке процене донета је накнадно, стратешка процена се ради за Предлог Плана детаљне регулације који је дефинисан и пред јавни увид, а Извештај о стратешкој процени треба да прикаже степен компатибилности најповољнијих решења са становишта оба документа.

Извештај о стратешкој процени утицаја елабориран је као финални производ тог процеса, ради стављања на јавни увид, чиме се остварује начело информисаности и јавности.

9.1. Полазне основе стратешке процене -просторни обухват временски хоризонт; предмет, преглед садржаја и циљева Плана; однос Плана према релевантним плановима, програмима и другим стратешким документима

Предмет плана је мултифункционално коришћење простора у оквирима одрживог развоја. Значај плана за заштиту животне средине и одрживи развој, произилази из посебног третмана подручја.

Општи циљ израде Плана детаљне регулације је обезбеђење просторних услова за мултифункционални развој планског подручја.

Посебни циљеви су: спровођење основних начела заштите животне средине; посебно значајан циљ је спровођење начела одрживог развоја целог подручја; заштита природних и културних вредности; успоравање (заустављање) демографског пражњења; комплетирање инфраструктурних мрежа (посебно хидротехничке и саобраћајне) и успостављање система контроле и управљања подручјем (мониторинга животне средине).

За План детаљне регулације (посебно у погледу захтева и циљева заштите животне средине), стечене обавезе произилазе из Просторног плана општине Књажевац, Просторног плана Републике Србије Просторног плана подручја Парка природе и туристичке регије Старе планине и Водопривредне основе Републике Србије, смернице за опредељења дају стратешки документи: Предлог Националног програма заштите животне средине и Национална стратегија управљања отпадом и друге тематске стратегије.

Стечене обавезе произилазе и из Закона о заштити природе ("Службени гласник РС"бр.36/2009, 88/2010, 91/2010-испр. и 14/2016), Уредбе о режимима заштите ("Службени гласник РС", бр.31/2012), Уредбе о заштити Парка природе "Стара планина" ("Службени гласник РС", бр. 23/2009), као и другим важећим законима, уредбама и документима донетим на републичком и општинском нивоу, везаним за предметни простор.

9.2. Циљеви стратешке процене, избор индикатора и утврђивање компатибилности циљева стратешке процене са циљевима ПДР-а

Циљеви стратешке процене дефинисани су на основу захтева у погледу заштите животне средине утврђених на нивоу Србије и међународном нивоу (општи циљеви) као и на основу прелиминарне оцене стања животне средине на планском подручју, захтева везаних за животну средину из других докумената (планова, прописа, програма, стратешких докумената), карактеристика плана и планског подручја и предлога заштите у Плану генералне регулације (посебни циљеви). Посебни циљеви Стратешке процене произашли су из посебне намене подручја, могућности његовог развоја и података о стању животне средине и могућим проблемима а истовремено представљају основ за планирање делатности, функција и садржаја, односно намене површина и коришћење простора у Плану детаљне регулације, на принципима одрживог развоја.Посебни циљеви су разрада општих циљева.

Овако дефинисани, циљеви стратешке процене су компатибилни са циљевима Плана детаљне регулације.

Иако Закон о стратешкој процени није дефинисао индикаторе за стратешку процену имајући у виду да је он урађен према ЕУ Директиви, при утврђивању индикатора животне средине за ову стратешку процену, ослањало се на циљеве ове стратешке процене и на индикаторе Европске агенције за животну средину. За анализирано подручје није успостављен мониторинг па ни за потребе израде Плана детаљне регулације нису вршена истраживања о стању чинилаца животне средине, па недостају квантитативни и квалитативни показатељи стања животне средине у таквим околностима, ставови о еколошким утицајима засновани су већим делом на експертском вредновању животне средине.

Значајно је да су, као последица чињенице да се План детаљне регулације ради због заштите целокупне животне средине, при изради Плана детаљне регулације и стварања услова за остварење његових циљева, коришћени исти закључци или показатељи стања и потребних интервенција, који су кроз Стратешку процену утицаја утврђени као индикатори.

9.3. Процена могућих утицаја и мере за смањење негативних утицаја (детаљна анализа стања животне средине; варијанте развоја планског подручја-сценарији развоја и процена ефеката; процена утицаја варијантних решења; процена утицаја планских решења; начин на који су при стратешкој процени утицаја узети у обзир елементи животне средине и карактеристике утицаја)

Детаљном анализом стања животне средине обухваћени су сви њени чиниоци и сви сектори развоја; указано је на затечено стање и квалитет сваког чиниоца појединачно, а затим извршена оцена стања и процена утицаја и њихово појединачно, кумулативно и синергијско дејство на укупну животну средину или на појединачне чиниоце.

Са посебном пажњом су разматрана питања заштите животне средине уочена, при анализи стања, због могућности изазивања негативних утицаја; рационално коришћење и заштита природних ресурса од загађивања и деградације, заштита од ерозије и бујица, утицај индустријских постројења, саобраћаја и енергетике, спречавање неконтролисаних изградње, адекватан третман отпада и отпадних вода, побољшање квалитета живота и заштита од елементарних непогода и удеса.

Извршена је процена ефеката на животну средину за две варијанте развоја: 1. сценарио нултог развоја (варијанта да се план не спроведе) и 2. варијанта развоја и заштите планског подручја повољна са аспекта заштите животне средине (ако се план спроведе).

Заштита и развој подручја захтевају варијанту спровођења плана јер предложена решења својим кумулативним и синергијским утицајима смањују евентуалне лоше утицаје и повећавају позитивне, односно омогућавају оптимизирање свих утицаја.

9.4. Смернице за ниже хијерархијске нивое за израду Стратешких процена и процена утицаја на животну средину

Заштита подручја Плана детаљне регулације мора бити обезбеђена на свим нивоима планирања, кроз пројектовање и изградњу. У ту сврху утврђени су просторни или елементи животне средине или објекти, за које додатно треба урадити стратешку процену утицаја или процену утицаја. Ово је посебно значајно што следи израда планова нижег реда за подручје овог плана.

9.5. Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана (мониторинг: циљеви, индикатори, права и обавезе надлежних, поступање код појаве неочекиваних утицаја)

Систем контроле и управљања планским подручјем није успостављен, па је увођење мониторинга значајна потреба и циљ. Осим што ће помоћи провери планских решења кроз имплементацију и рационалности коришћења ресурса, омогућиће и конкретне активности на очувању и унапређењу еколошке равнотеже.

С' обзиром да је донет Правилник о Националној листи индикатора заштите животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 37/2011), постоји регулатива која садржи стандардизовани систем индикатора за мониторинг животне средине. Критеријуми за избор индикатора су: пресек стања: (показатељи квантитета и квалитета), могуће промене и утицаји (интензитет, сложеност локација, број изложених становника, прекогранична природа утицаја) и закључци (трајање, учесталост, понављање, кумулативна и синергијска природа утицаја).

Препоручено је усаглашавање нивоа контроле природних вредности и међусобних односа природних и антропогених појава са међународним стандардима из ове области и увођење интегрисаних података по појединим специфичним проблемима животне средине, за израду система мониторинга. У складу са Законом који ову област регулишу и у складу са директивама ЕУ и препорукама Светске здравствене организације. Влада Србије треба да обезбеђује контролу и праћење стања животне средине и доноси програме мониторинга, а општине чији су делови територије обухваћени, да донесе програм мониторинга на својој територији и обезбеђују финансијска средства.

Неочекивани негативни утицаји могу бити услед природних сила (елементарних непогода), или услед људске делатности (акциденти). У случају непосредне опасности или у току елементарних непогода, зависно од врсте утицаја, предвиђено је предузимање мера утврђених одговарајућим законима и прописима или одлукама локалне заједнице и штабова цивилне заштите, у прописаном поступку (и Планом детаљне регулације и стратешком проценом на исти начин су сагледани неочекивани утицаји у погледу припадности утицаја овој групи и поступања у случају појаве).

9.6. Приказ коришћене методологије и околности израде Стратешке процене (методолошки приступ; околности у поступку стратешке процене)

Примењена методологија Стратешке процене и израде Извештаја о стратешкој процени утицаја заснива се на Закону о Стратешкој процени и Закону о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-одлука УС и 14/16), као и на пракси стратешке процене у Европи. Општи методолошки поступак произашао је из Одлуке о изради Стратешке процене, којом је, на основу посебног третмана подручја утврђен обим и садржај Стратешке процене.

У складу са одредбама члана 26. овог Закона, донета је Одлука о изради стратешке процене за План детаљне регулације који је у фази Предлога, на основу које је Стратешка процена обављена и сачињен Извештај. Из наведених разлога, стратешком проценом су проверена планска решења, а у Извештају о стратешкој процени, у оквиру приказа начина одлучивања, исказан је закључак о компатибилности резултата Стратешке процене са планским решењима.

9.7. Начин одлучивања о Плану, варијантним решењима, Стратешкој процени утицаја, и начин на који су питања животне средине укључена у ПДР

У I фази израде Плана детаљне регулације, тј. код радне верзије Стратегије развоја разматрана су развојна решења, са по три варијантна решења у области демографије и у области саобраћаја, а у оквиру израде Стратешке процене утицаја разматрано је и варијантно решење нереализовања плана.

Нереализовање плана као варијантно решење, у еколошком и социо-економском погледу подразумева стагнацију и деградацију. Последице нултог развоја би биле: опадање квалитета воде, деградација земљишта, неповратна промена основне намене земљишта итд.

Развојна решења подразумевају напредак у еколошком и социо-економском погледу.

Планерски приступ изради Плана детаљне регулације био је да заштита животне средине буде оквир укупног развоја планског подручја. При одлучивању о питањима животне средине поштована су мишљења изнета у претходним консултацијама и прибављени услови, анализирано је стање животне средине, међусекторски узроци деградације животне средине као и демографски и утицаји привредних сектора на животну средину, процењени су могући природни и социо-економски утицаји, предложена варијантна решења за спречавање неких могућих негативних утицаја за заштиту и за очување и унапређење (демографске пројекције) и понуђена су планска решења која оптимизирају могуће утицаје.

9.8. Учешће надлежних органа, организација и јавности

За заштиту планског подручја и имплементацију Плана детаљне регулације, од значаја је нарочито да се прибаве мишљења од надлежних ресорних министарстава:

- Министарства за заштиту животне средине
- Завода за заштиту природе Србије
- Завода за заштиту споменика културе Србије
- Србијаводе Неготин
- ЈП “Србијашуме”

9.9. Закључак

Стратешка процена утицаја на животну средину је процес који треба да интегрише циљеве и принципе одрживог развоја у плановима, уважавајући при томе потребу да се избегну или ограниче негативни утицаји на животну средину и на здравље и добробит становништва.

Значај стратешке процене утицаја на животну средину, поред осталог, огледа се у томе што:

-се заснива на начелима одрживог развоја, предострожности, интегралности и учешћа јавности,

-обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу поделити на пројекте,

-утврђује одговарајући контекст за процену утицаја конкретних пројеката, укључујући и претходну идентификацију проблема и утицаја који заслужују детаљније истраживање.

Стратешком проценом утицаја на животну средину анализирано је постојеће стање у оквиру планског подручја, значај и карактеристике Плана, карактеристике утицаја планираних садржаја и друга питања и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима за одређивање могућих значајних утицаја Плана на животну средину, а узимајући у обзир планиране намене. У том процесу доминантно је примењен планерски приступ који сагледава трендове и сценарије развоја, а не бави се појединачним пројектима и објектима што је карактеристично за техничко-технолошки приступ, односно израду процена утицаја за појединачне пројекте.

Концепцијски је примењен интегрални приступ који се базирао на интеграцији циљева стратешке процене у планска решења у самом планском процесу који је, иначе, подразумевао паралелну израду оба планска документа. Управо је у том делу и остварен најзначајнији допринос стратешке процене, а то је да План садржи све елементе одрживости са фокусом на аспект заштите животне средине.

Примењени методолошки приступ СПУ базиран је на дефинисању циљева и индикатора одрживог развоја и вишекритеријумској квалитативној еволуцији планских решења у односу на дефинисане циљеве СПУ најзначајнији инструмент у реализацији начела и циљева одрживог развоја у процесу планирања. То значи да се СПУ није бавила искључиво заштитом животне

средине, већ и социо-економским аспектом развоја, па су и сами циљеви СПУ дефинисани у том контексту.

У оквиру СПУ дефинисано је 14 циљева одрживог развоја и 24 индикатора за оцену одрживости Плана. Избор индикатора извршен је из основног сета одрживог развоја УН и прилагођен потребама израде планског документа. Овај сет индикатора базиран је на принципу идентификовања “узрока” и “последица” и на дефинисању “одговора” којим би се проблеми у животној средини минимизирали.

-Кроз планска решења су заступљена, остварена или омогућена сва начела заштите животне средине, што је коментарисано кроз одговарајућа поглавља Извештаја.

-Остварен је општи циљ израде Плана: створен је основ за просторну подршку мултифункционалног развоја планског подручја на еколошким принципима; омогућен је одрживи развој целог подручја планирањем активности које га не девестирају и не деградирају и санацијом деградираних подручја;

-Остварени су посебни циљеви бр.1: Интегралност је остварена планерским приступом да заштита буде оквир у коме ће се одвијати социо-економски развој, коришћење и уређење простора; вршењем процене утицаја и третирањем (при планирању) предложених индикатора остварује се превенција и предостројност; предлогом за коришћење природних ресурса се код обновљених обезбеђује очување квалитета (ваздух, геодиверзитет и биодиверзитет, заштићена природна добра) или унапређење (земљиште, водни ресурси....), санирање спонтано формиране депоније комуналног отпада итд, омогућава се спровођење начела „загађивач плаћа“ и „корисник плаћа“; утврђивањем учесника у имплементацији и њихових обавеза, обезбеђена је супсидијарна одговорност; предлог мониторинга је подстицајна мера да локална самоуправа преузме мере очувања и одрживог управљања капацитетом животне средине.

-Остварен је посебан циљ бр.2: (Заштита природних и културних вредности) кроз конкретне предлоге за стављање под заштиту до сада незаштићених вредности и дефинисањем обавезе истраживања целог подручја и сукцесивног стављања под заштиту према закључцима истраживања;

-Остварен је посебан циљ бр.3: Постепено заустављање демографског пражњења, остварење вишег стандарда становништва, опремљеност простора за јавне службе и услужне делатности.

-Остварен је посебан циљ бр.4: Створени су просторни услови за комплетирање инфраструктурних мрежа у функцији успостављања мреже насеља и бољег функционалног повезивања планског подручја са окружењем, тј. за доступност пратећим садржајима; посебан значај има планирана хидротехничка инфраструктура;

-Дати су предлози у погледу релативизације супротних интереса- посебан циљ бр.5:Просторним условима подржан је интерес локалне заједнице да користи без ограничења природне ресурсе а за остварење интереса шире друштвене средине за водоснабдевањем-које захтева рестриктивно коришћење и понашање- предложен је систем новчаних надокнада.

-Ради остварења посебног циља бр.6: (Успостављање система контроле и управљања подручјем) дат је предлог за успостављање мониторинга (праћења стања животне средине и заштите природе у току спровођења плана), за који је програм изложен у овом извештају.

План детаљне регулације је сагледао све аспекте затеченог стања и социо-економског развоја подручја и на основу утврђене стратегије развоја, предложио решења која су у складу са домаћом правном регулативом и европским искуствима и препорукама у области заштите, очувања и унапређења животне средине, а којима се остварују циљеви постављени за израду Плана. План детаљне регулације је извршио основни постављени задатак- мултифункционални развој обухваћеног подручја плана.

Планска решења не изазивају негативне утицаје на животну средину, а садрже елементе којима се укупни утицаји оптимизирају (подстичу позитивна својства а неутралишу или минимизирају они неповољни утицаји који се могу десити сами по себи, неизазивани коришћењем простора тј. изазвани природним процесима).

Резимирајући све наведено, као и резултате процене утицаја Плана на животну средину и елементе одрживог развоја, закључак Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину је да су План и СПУ анализирали могуће утицаје планираних намена и предвидели потребне мере како би планиране активности имале што мањи утицај на квалитет животне средине и природна добра, што је у функцији реализације циљева одрживог развоја.

С а с т а в и л а

Михајловић Летица, дипл.инж,графј.

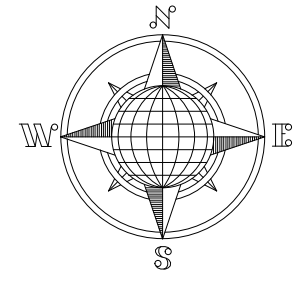
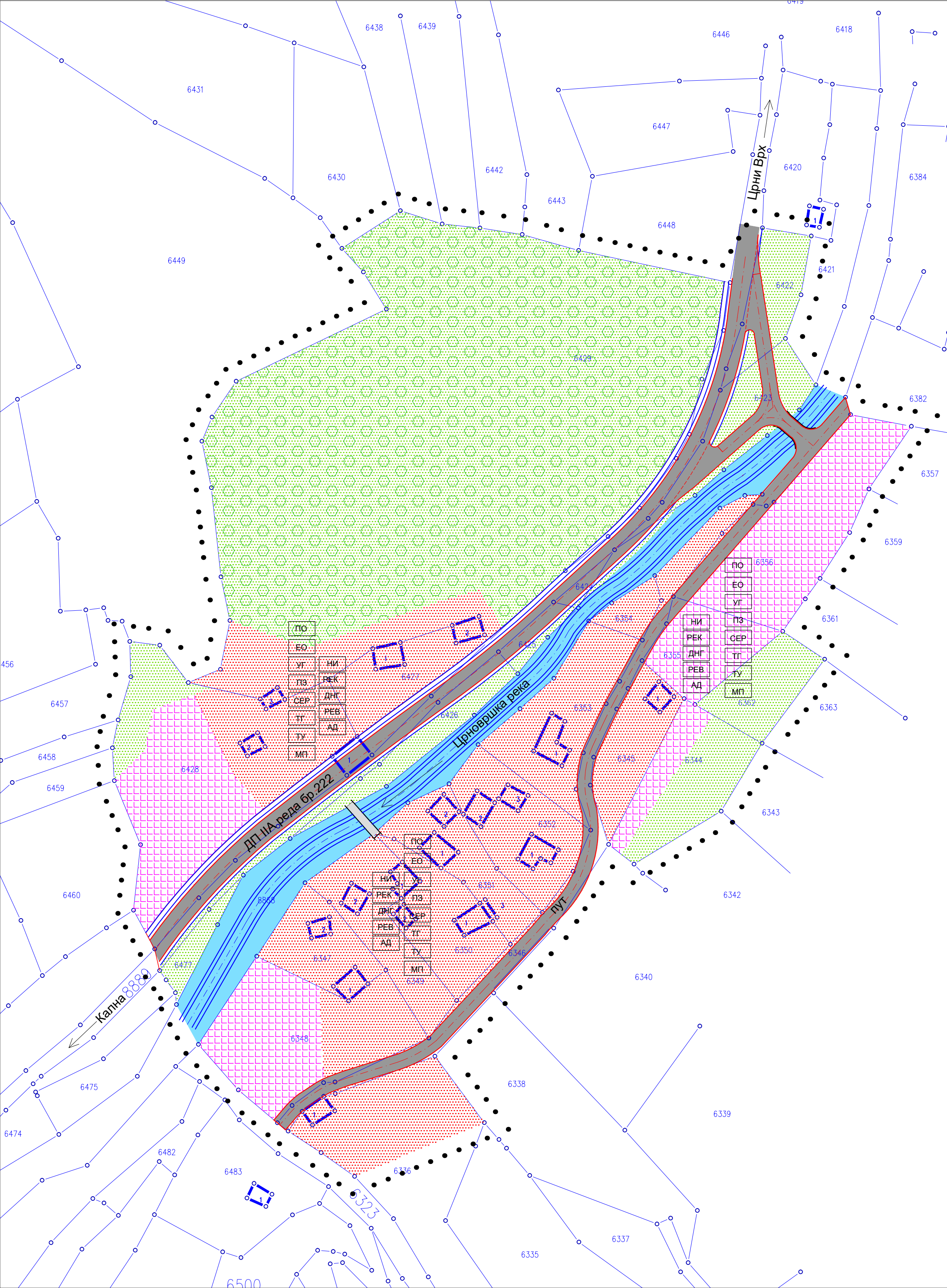
Прилози

Прилог I : Списак табела

- 1.Биланс коришћења простора
- 2.Општи циљеви стратешке процене
- 3.Посебни циљеви стратешке процене и индикатори
- 4.Ефекти варијанти планираног развоја на животну средину
- 5.Нереализовање плана као варијанта (сценарио нултог развоја)
- 6.Варијанте развоја и заштите планског подручја повољне са аспекта заштите животне средине
- 7.Критеријуми за вероватноћу утицаја
- 8.Критеријуми за трајање утицаја (последица)
- 9.Критеријуми за просторну димензију утицаја
- 10.Критеријуми за величину утицаја
- 11.Критеријуми за процену значаја утицаја
- 12.Планска решења обухваћена проценом утицаја
- 13.Индикатори за праћење стања животне средине (индикатори мониторинга)

Прилог II : Списак карата

ГРАФИЧКИ ДЕО

ЛЕГЕНДА:

- НАМЕНА:**
СТАНОВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ:
- СТАНОВАЊЕ (индивидуално, индивидуално са пословањем, угоститељство и туризам и сл.)
  - ПЛАНИРАН ПРОСТОР ЗА ПРОШИРЕЊЕ СТАНОВАЊА, СТАНОВАЊА СА ПОСЛОВАЊЕМ И ПОСЛОВАЊЕ

- ПО** ПОМОЋНИ ОБЈЕКТИ
- ПОСЛОВАЊЕ:**
- УГ УГОСТИТЕЉСТВО
  - ПЗ ПРОИЗВОДНО ЗАНАТСТВО
  - СЕР СЕРВИСИ
  - ТГ ТРГОВИНА
  - ТУ ТУРИЗАМ
  - МП МАЛА ПРИВРЕДА

ПОЉОПРИВРЕДНИ ОБЈЕКТИ И ВОДОТОЦИ:

- ЕО** ЕКОНОМСКИ ОБЈЕКТИ
- ВОДОТОЦИ И ОБЈЕКТИ НА ВОДОТОЦИМА:**
- ВОДОТОК-РЕКА или већи поток
  - УРЕЂЕНО КОРИТО РЕКА И ВОДОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
  - ПОСТОЈЕЋИ ПЕШАЧКИ МОСТ
  - КОЛСКО ПЕШАЧКИ МОСТ

- САОБРАЋАЈНИЦЕ:**
- ПУТНЕ ПАРЦЕЛЕ-ПОСТОЈЕЋА И РЕКОНСТРУИСАНА САОБРАЋАЈНИЦА; подлога асфалт
  - ПОСТОЈЕЋИ НЕКАТЕГОРИСАН ПУТ подлога (макадам-асфалт) фазна изградња

- ЗЕЛЕНИЛО:**
- НИСКО ЗЕЛЕНИЛО И РАСТИЊЕ
  - ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

НАЧИН ИЗГРАДЊЕ:

- НИ НОВА ИЗГРАДЊА
- РЕК РЕКОНСТРУКЦИЈА
- ДНГ ДОГРАДЊА И НАДГРАДЊА
- РЕВ РЕВИТАЛИЗАЦИЈА
- АД АДАПТАЦИЈА
- ПП ПАРКИНГ ПРОСТОР*
- БУС АУТОБУСКО СТАЈАЛИШТЕ*

* НАПОМЕНА: МОГУЋНОСТ ПОСТАВЉАЊА ПО ПОТРЕБИ И ТЕХНИЧКИМ ПРОПИСИМА

**ПДР ДЕЛА ДП II А РЕДА БРОЈ 222,
 ПОТЕС "МЕЗДРЕЈА",
 КО ЦРНИ ВРХ,
 ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ
 P=1:1000**

- НАЦРТ ПЛАНА -

ЛЕГЕНДА

- ГРАНИЦА ПЛАНА

НАРУЧИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА: ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ, ОДЕЉЕЊЕ ЗА УРБАНИЗАМ, ГРАЂЕВИНАРСТВО, КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ		ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА: Ј.П. ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА РАЗВОЈ, УРБАНИЗАМ И ИЗГРАДЊУ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ	
ИНВЕСТИТОР ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ ул. М. Обилића бр. 1	Одговорни урбаниста:	Зоран Михајловић, дипл.инж.арх.	
	Урбаниста сарадник:	Летица Михајловић, дипл.инж.грађ.	
ПРИЛОГ НОВОПРОЈЕКТОВАНА НАМЕНА ПОВРШИНА	Размера:	Директор:	Датум
	1 : 1000	Младен Радосављевић, д.и.маш.	III 2023
		Лист	5